

Årsberättelse 2019

Tekniska nämnden.

Beslutad i Tekniska nämnden, den 13 februari 2020, §46

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos.	4
2.2 Framåtblick.	7
3. Sammanfattande iakttagelser.....	9
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål. .	14
4.1 Mål inom Hållbar tillväxt	15
4.2 Mål inom Människors egenmakt	31
4.3 Mål inom Barn och ungas behov.	34
4.4 Mål inom Trygg välfärd.	35
5. Analysunderlag – ekonomi.....	37
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	39
5.2 Investeringar	41
6. Övriga åtaganden.....	44
6.1 Kommunövergripande åtagande	44
6.2 Programövergripande uppdrag och förhållningssätt.....	46
7. Fem år i sammandrag.	48
8. Bilagor.....	50
Bilaga 1 Under perioden avslutade och pågående uppdrag	50

1. Förslag till beslut.

Tekniska nämnden har under 2019 fullföljt sitt uppdrag utifrån av Kommunledning beslutad Övergripande strategier och budget 2019 med plan för 2020 - 2021. Nämnden har bidragit till måluppfyllelse inom flera strategiområden men uppfyller inte målen för god ekonomisk hushållning. Nämndens verksamhetsuppdrag enligt reglemente bedöms ha god måluppfyllelse utifrån fastställda mål och indikatorer.

Den skattefinansierade verksamheten gör ett sammanlagt underskott på 38,2 mnkr i förhållande till driftbudget. Kostnaderna för vinterväghållning blev 17,6 mnkr högre än budgeterat medan övriga park- och gatuverksamheten slutade på ett underskott på 19 mnkr. Underskottet inom park- och gatuverksamheten beror på kapitalkostnader med ca 9,5 mnkr och minskade parkeringsintäkter med 1,6 mnkr. Resterande underskott återfinns inom parkverksamheten. Vi begär att resultatet justeras i samband med prövning av överfört resultat till 2020.

Nämnd, ledning och Stab och Fordon gör ett underskott på 1,7 mnkr. Underskottet härrör i huvudsak från engångskostnader i samband med flytten till Citypassagen.

Avfallsverksamheten gör ett underskott på 1 mnkr. För Vatten och avlopps del blev utfallet ett underskott på 12,3 mnkr. Resultaten för både Avfall och Vatten och avlopp fördes i samband med bokslutet över till det egna kapitalet i balansräkningen.

Fordonsgas gör ett överskott med 0,3 mnkr.

Den skattefinansierade verksamheten gör ett överskott i förhållande till investeringsbudgeten med totalt 187 mnkr där den största avvikelsen beror på försenade/uppskjutna investeringar inom bredband och park- och gatuverksamheten.

Avfall gör ett överskott i förhållande till investeringsbudgeten med 1 mnkr medan Vatten och avloppsverksamheten gör ett överskott i förhållande till investeringsbudget med 146,5 mnkr beroende på att projekt blivit försenade/uppskjutna. Fordonsgas gör ett överskott med 4,7 mnkr i förhållande till verksamhetens investeringsutrymme.

Tekniska förvaltningens förslag till Tekniska nämnden

1. Tekniska nämnden fastställer Årsberättelse 2019
2. Årsberättelsen överlämnas till programnämnd Samhällsbyggnad för vidare hantering.
3. Tekniska nämnden begär att det faktiska resultatet justeras inom fordons-, park- och gatuverksamheten samt vinterväghållningen enligt tabell i kapitel 5.1.
4. Tekniska nämnden begär att det justerade resultatet på -10 877 tkr utgör grund för det 10% stora underskott om -1 088 tkr som förs över till 2020.
5. Tekniska nämnden önskar föra över 64 416 tkr i investeringsanslag för park- och gatuinvesteringar och 18 466 tkr för inköp av fordon och inventarier.
6. Tekniska nämnden önskar föra över 10 000 tkr till 2020 och 46 972 tkr till 2021 investeringar avseende bredband.
7. Tekniska nämnden önskar föra över 1 030 tkr i investeringsanslag för Avfallsverksamheten, 139 903 tkr för Vatten och avloppsverksamheten och 4 737 tkr för Fordonsgas.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

Tekniska nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som Örebro kommun tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos.

Tekniska nämnden har bidragit till måluppfyllelse inom flera strategiområden men uppfyller inte målen för god ekonomisk hushållning. Nämndens verksamhetsuppdrag enligt reglemente bedöms ha god måluppfyllelse utifrån fastställda mål och indikatorer. Tekniska nämnden bidrar till kommunens verksamhetsmål genom att arbeta för en ren, trygg och attraktiv stad med en säker infrastruktur. Vi skapar förutsättningar för en tillgänglig och trygg stadsmiljö som bidrar till att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. För att utveckla och säkra en hållbar kommun i ett växande Örebro arbetar nämnden med flera åtgärder såsom att säkerställa en god dricksvattenförsörjning samt säkerställa vattenreningen så att medborgarna får tillgång till hög kvalitet på vattnet. Nämnden förbättrar det avfallsförebyggande arbetet samt tillhandahåller en hållbar och säker fordonsflotta med minsta möjliga miljöpåverkan.

Ekonomiska utmaningar. En utmaning för nämnden är att få ekonomin i balans inom Vatten och avlopp samt Park och gata. Kostnaderna för skötseln inklusive renhållningen av våra parktytor har överskridit budgeten. Även vinterväghållning har överskridit budget och En analys av ökade kostnader har tagits fram och förvaltningen har ett uppdrag att ta fram förslag till kostnadsänkande åtgärder. För att klara kostnaderna inom Vatten- och avloppsverksamheten fattade Tekniska nämnden beslut i augusti om att föreslå kommunfullmäktige avgiftshöjning från årsskiftet. På grund av ökade kapital- och driftkostnader höjdes därför brukningstaxan samt anläggningsavgiften inför 2020.

Under 2019 påbörjades ett arbete med att reducera investeringsprogrammet, som syftade till att kommunen och kommunkoncernen ska ha kapacitet att genomföra investeringarna i den takt de planeras i investeringsprogrammet. Parallellt med behov av nya investeringar finns ett stort behov av reinvestering inom nämndens verksamhetsområde. Uppdraget hanteras vidare inom programnämnd Samhällsbyggnad under 2020.

Den växande staden har inneburit att nämndens driftområden har utökats under ett flertal år men verksamheten har inte kompenseras utifrån detta Samtidigt står verksamheten inför ytterligare reduceringskrav. På längre sikt behöver vi utveckla och effektivisera olika arbetssätt och i vissa fall ompröva åtaganden samt ambitionsnivåer.

Fokus på att skapa en god arbetsmiljö och stärka kompetensförsörjningen. Förvaltningens HME-värdet sänkes under 2019 från 71 till 70 med variationer inom förvaltningen. Under senare delen av 2019 kompletterades Medarbetarenkäten med en arbetsmiljöenkät. Resultatet från arbetsmiljöenkäten speglar HME-resultatet och ger vägledning till vilka styrkor som finns på arbetsplatserna och som ska bevaras och vilka områden som behöver stärkas under 2020.

Kompetensförsörjning fortsätter vara en strategiskt viktig fråga för förvaltningen. Det är fortfarande svårt att rekrytera och behålla vissa yrkesgrupper, framför allt rönnätstekniker, ingenjörer, projektledare och fordonstekniker för tunga fordon. Det är en stor utmaning utan att tappa kvalitet och tempo i investeringsprojekten och planering av daglig drift samt underhåll. Förvaltningen har under året haft flera goda samarbeten med aktörer kring

utbildning- och praktikplatser i syfte att ge förutsättningar för personer som står långt från arbetsmarknaden samt i arbetet med att säkra framtida kompetens.

Lokalfrågan i fokus under året. Under ledning av Lokalförsörjningsenheten och i nära samarbete med Tekniska Förvaltningens olika verksamheter har ett förstudiearbete pågått under hösten i syfte att ta fram ett konkret förslag på nya lokaler för förvaltningens verksamhet på Aspholmen. Chefer och medarbetare inom de verksamheter som berörs av en eventuell flytt har varit involverade i förstudiearbetet. Ett beslutsunderlag förväntas vara klart i mars.

Under året har del av förvaltningens medarbetare flyttat till Citypassagen och för dessa medarbetare har mycket fokus varit på att anpassa sig till ett aktivitetsbaserade arbetssätt med nya tekniska hjälpmedel.

Hållbar utveckling. Förvaltningen har under 2019 arbetat vidare med att minska den negativa påverkan på miljön samt öka den ofta indirekta positiva påverkan som våra verksamheter har. Minskad energiförbrukning, ökad rening av dagvatten samt ett ökat fokus i arbetet mot en giftfri miljö är exempel på områden som har prioriterats under 2019.

Säkra dricksvattensförsörjningen framåt. Förnyelse av ledningsnätet har genomförts enligt plan. Flera stora utbyggnadsprojekt av ledningsnätet pågår bland annat Södra Väringen-Ervalla, del av huvudvattenledningen Eker- Bettorp, Sjöboviken med flera – Glanshammar. Projektens tidplaner påverkas av diverse överklaganden, problem med markåtkomst samt resursbrist internt och externt. Ett viktigt arbete för att kunna säkra leveransen av dricksvatten är att förnyelsetakten av ledningsnätet behöver öka. Under 2019 har en ny beräkning gjorts för förnyelsebehovet under perioden 2020–2029.

Upphandling av ny vattenreservoar Lyra pågår. Som ett led i att säkra den framtida vattenförsörjningen tills dess att Vätternvattenprojektet beräknas klart kring 2027 har bidrag sökts och beviljats av Länsstyrelsen till en ökad mätning och provtagning i sjöarna uppströms under 2019, genomförande kommer ske under 2020.

Örebro kommun har lämnat in en ansökan till Länsstyrelsen om att inrätta ett vattenskyddsområde i Svartån. Länsstyrelsen har lämnat synpunkter på vår ansökan och begärt kompletteringar. Tekniska nämnden deltar i den arbetsgrupp från Örebro kommun som arbetar med att komplettera ansökan.

Övertaganden av omvandlingsområden har gjorts. På grund av bristfälliga vattentillgångar, vattenkvalitet samt anläggningarnas status har stora arbetsinsatser krävts.

En förstudie är genomförd avseende hur Skebäckverket skulle kunna byggas om för att erhålla läkemedelsrening. Vidare arbete med förstudier kring läkemedelsrening kommer fortsätta under 2020.

Natur och lekmiljö- tillgänglig för alla. Under året har arbetet med att utveckla stadens lekplatser till att i större omfattning bli lekmiljöer som stimulerar till ett bredare lekspektrum med ett minskat fokus på lekturstning och större fokus på topografi, vegetation och sammanhang fortsatt. Att utforma miljöer som är tillgängliga och samtidigt i så stor utsträckning som möjligt även inkluderande för personer med funktionsnedsättning gynnas i stor utsträckning av det nya synsättet på lekmiljöer. Den största satsningen har skett i Varbergaprojektet genom samarbete med Naturvårdsenheten samt i lekmiljöerna Tjäderlekens lekplats och lekplatsen på Lilla Brätenvägen. Arbetet med att effektuera kommunens grönstrategi har haft god fart med ett antal projekt under året.

Ren och trygg stad. Renhållningen i city fungerar mycket bra och det sker ett gott samarbete sker mellan fastighetsägarna i City, näringsidkarna och City Örebro. Den kommunövergripande organisationen kring det långsiktiga och strategiska arbetet gällande förebyggande arbete mot nedskräpning är otydlig. Park och Gatas arbete bygger på reaktiva insatser, där vi är de som plockar upp skräpet och tömmer sopkärlen. Att arbeta med förebyggande åtgärder kräver annan typ av organisation och annan kunskap än vad verksamheten har. Under året har en ny Avfallsplan tagits fram där man särskilt behandlar frågan kring förebyggande arbete mot nedskräpning. Förvaltningen har varit delaktig i framtagandet av avfallsplanen.

Förändringar i producentansvaret är under införande där kommunens rådighet minskar gällande val av framtida lösningar för bostadsnära insamling av förpackningar.

Viktig dialog med kunder och medborgare. Medborgardialogen fortsätter vara ett viktigt inslag kring upprustning av parker och medborgardialog har ägt avseende Norrbyparken samt Varbergaprojektet. En förändring är genomförd kring arbetet i syftet att göra medborgardialogen till en mer integrerad del av gestaltungsprocessen och att minska mängden dubbelarbete.

Det är en utmaning att både hinna med grunduppdraget och att möta medborgarnas förväntningar på en hög servicenivå. Den goda dialogen med medborgarna leder till att andelen händelsestyrda åtgärder ökar, vilket gör att Park och gata har en stor utmaning med att systematisera arbetet kring inkommande felanmälningar, synpunkter och klagomål. Under året har ett utvecklingsarbete påbörjats inom Park och gata för att identifiera flöden och hantering av kontakten med medborgaren för att säkerställa ett kvalitativt bemötande, men också en god arbetsmiljö för medarbetaren. Arbetet kommer att fortgå under år 2020.

Projektet som har som syfte att visualisera arbeten på allmän platsmark med en ny webbtjänst för grävstillstånd kopplat till kartöversikt, har tagit fart under hösten och beräknas sättas i drift under 2020.

Under våren genomfördes enkätundersökningen ”Kritik på teknik”, vilken visar på flera goda resultat i jämförelse med andra kommuner avseende kvaliteten på dricksvatten samt hur snöröjning, halkbekämpning och parker och återvinningscentralerna sköts.

Samtliga enheter inom Fordon har genomfört kundundersökningar under året som alla visar på en fortsatt hög kundnöjdhet.

Barn och ungas behov. Barnperspektivet finns alltid närvarande i Tekniska nämndens verksamhetsuppdrag i såväl planering som förebyggande insatser. Som exempelvis i arbetet med trafiksäkerhetsfrågor med förskolor och skolor, lärande om hållbart beteende på Kretsloppsländet/Tekniska kvarnen och vid medborgardialog kring stadens parker. Under året har flera satsningar på lekmiljöer genomförts, bland annat i Varbergaprojektet, ombyggnation av Norrbyparken, Lilla brätenvägen och Tjäderleken. Parkenheten är en av verksamheterna inom förvaltningen som tydligt berörs av det faktum att FN:s Barnkonvention från och med årsskiftet blir svensk lag. Parkenheten har under året påbörjat en kunskapsresa för att möta de krav som detta ställer bland annat på barns delaktighet och rätt till utvecklande miljöer.

2.2 Framåtblick.

Befolkningsprognosen visar en fortsatt befolkningsökning. Krav på en utvidgad och bättre anpassad kommunal teknisk försörjning i form av vatten och avlopp, sophantering, elförsörjning och kommunikationer ställs parallellt i takt med att både befolkningen och boendetätheten ökar.

Fortsatt miljöfokus. Tekniska förvaltningen har med sin omfattande verksamhet en viktig roll i att bidra till kommunens hållbarhetsarbete och i arbetet med de globala hållbarhetsmålen. Förvaltningens verksamheter har redan idag ett starkt miljöfokus och dess tjänster ger förutsättningar till att samhället i övrigt kan minska sin miljöpåverkan, detta kommer att förstärkas ytterligare i samband med att kommunens styrning ska utgå från Agenda 2030 och Hållbarhetsprogrammet beslutas under 2020.

Digitalisering Omvärldens förväntningar på ett brett utbud av digitala och mer individanpassade tjänster ökar för varje år som går. Det är en nödvändighet att effektivisera processer och flöden och öka graden av tillgänglighet och transparens. Att som medborgare få insyn i en ärendeprocess är snart en självklar förväntan men i realiteten är förvaltningen inte i mål. Förvaltningen har en hög ambitionsnivå att utveckla verksamheten i och med den nya samarbetsplattformen Office 365. Den berör i högsta grad varje medarbetares arbetssätt men även hur kommunens filer kategoriseras och ordnas. En stor förändring som är nödvändig för att kunna samarbeta gränsöverskridande och nå en större effektivitet. Förvaltningen behöver fortsätta arbetet utifrån digitaliseringsstrategin, men hjälp av ny teknik. Exempel på teknikutveckling och smarta lösningar i stadsmiljö är bland annat digitala vattenmätare för effektivare avläsning i realtid och som hjälpmedel för läcksökning, uppdatering av trafiksignaler och belysningsanläggning till smarta armaturer.

Lokaler. Nödvändigheten med en ny lokalisering av verksamheterna på Aspholmen är mycket viktigt för att kunna genomföra nämndens åtaganden.

Utveckling av infrastruktur. Förvaltningen har fortsatt hög takt i utbyggnad av VA och i utvecklingsområden. Flertalet projekt är igång parallellt och vi ser fortsatt en stor efterfrågan på nya medarbetare med ingenjörsbakgrund. Läget är sådant att projektledningens enheterna har förstärkt personalstyrkan med konsulter för att kunna producera i någorlunda nivå med förväntningarna

Park och gata. Park och Gata står inför stora utmaningar under kommande år i form av reinvesteringar i de anläggningar som byggdes på 1960-70 talet som exempelvis broar, parker, lekplatser och trafiksignalanläggningar. Park och gata ser ett ökat behov av exploatering i takt med ett ökat krav på flexibilitet, bred kunskap och snabba leveranser med grundkravet på ett kostnadseffektivt och kvalitativt utförande. En konsekvens av att staden växer är ett utökat driftåtagande för verksamheten som kräver förstärkning av både ekonomiska, personella och maskinella resurser. Detta krävs för att bibehålla god standard på utförandet eller för att utveckla olika arbetssätt samt för att skapa möjlighet att utarbeta metoder som gynnar våra medborgare. Dessutom ökar det värdet för arbetsgivaren genom att skapa goda arbetsförhållanden som verkar till en attraktiv arbetsplats. Att nå ut med information om trafikavstängningar samt att vägleda trafikanter är en prioriterad uppgift för att säkerställa framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet. Förmågan att leverera är också beroende av upphandlingsenhetens kapacitet. Överprövningar av upphandlingar påverkar planering och drift av verksamhet, exempelvis gatubelysning.

Avfall. Förberedelse för införandet av de nya förpacknings och returpappersförordningarna pågår och som en del i detta har Naturvårdsverket kommit med vägledning till tolkning och tillämpning av de nya förordningarna. Samrådsmöten med flera potentiella TIS-aktörer (Tillståndspliktiga Insamlings System) har genomförts och i dessa har framkommit öppningar för ett framtida samutnyttjande av befintlig infrastruktur för insamling av hushållsavfall.

Förutsättningarna för ett sådant samutnyttjande har också klarlagts genom bland annat utredningar genomförda av Avfall Sverige. Ett rimligt antagande är att framtida arbete med tillämpning av förordningarna kommer gynnas av en hög grad av regionalt samarbete.

Den förtätade staden och en fortsatt tillväxt i befintliga såväl som nya bostadsområden kräver nya lösningar för avfallshanteringen. Investeringar i infrastruktur kommer att bli nödvändiga för att säkerställa effektiva transporter av avfall i kombination med krav på ökad sortering.

Diskussioner kring ett utökat regionalt samarbete kring avfallsfrågor har under en längre tid pågått. Modell för ett framtida samarbete finns nu föreslagen och beslutsprocess från respektive kommun/part om man vill delta pågår. Undertecknande av samverkansavtalet väntas under början av 2020. Enligt preliminära besked så kommer följande parter ingå i samarbetet, Sydnärkes kommunalförbund, Samhällsbyggnad Bergslagen, Kumla kommun och Örebro kommun.

Fordon. I takt med våra kunders krav på effektivisering och digitala arbetssätt är det en viktig utmaning för oss att fortsätta arbetet med att effektivisera arbetssätten med stöd av IT för att kunna uppnå en rationell hantering av vår fordonspark. Ett exempel är kommunens interna behov av hjälp inom fordonsskötsel samt även att kunna få fram information som gör att man kan nå en effektivare användning av fordonen. Vidare behöver Fordons egna systemstöd för behoven – förvalta, boka, hyra ut, erbjuda service samt att debitera utvecklas.

Örebro Kommuns Fordonspolicy tar sikte på mål fram till 2020. Under 2019 har en uppföljning av policyn skett under ledning av avdelningen för samhällsutveckling inom KSF. Syftet är att titta på vad som har varit framgångsrikt och vad som behöver utvecklas samt hur måluppfyllelsen har varit. Igångsättningsbeslut ska fattas för att påbörja en revidering under 2020. Detta är nödvändigt för att långsiktigt skapa nya mål och delmål.

Combud hanterar och levererar intern och extern post inom kommunen. I och med allt mer digitaliserade flöden kan vi se en minskad mängd hanterad post, men antalet stopp för postleverans i kommunens verksamheter minskar inte i samma utsträckning. För att få till en rationell hantering har postturerna arbetats om och förändrats under 2019 för att anpassas till kommunorganisationens förändringar.

Vatten och avlopp. I samband med färdigställandet av Lyra, beräknad att stå klar kring halvårsskiftet 2022, kommer Vatten- och avloppsverksamheten att avveckla vattenreservoaren i ”Svampen”, som vattenreservoar, dock finns den kvar som ett känt landmärke, och utflyktsmål med restaurang. För att långsiktigt trygga Svartån som vattentäkt pågår ett arbete med att inrätta ett vattenskyddsområde med föreskrifter som reglerar verksamheter i Svartåns avrinningsområde som kan påverka vattenkvaliteten negativt på både kort och lång sikt. Örebro kommun har lämnat in en ansökan till Länsstyrelsen om att inrätta ett vattenskyddsområde i Svartån.

Förnyelsetakten behöver öka på ledningsnätet. De beräkningar som tagits fram visar ett förnyelsetaktsbehov på 0,96 procent per år för vatten och 0,73 procent per år för spill och dag (baserat på en 10 års-period). Beräkningen är baserad på ledningsnätet vid årsskiftet 2016/2017. För att nå beräknad förnyelsetakt så behövs en budget på ca 84 mnkr/år. För 2020 är budgeten 47 mnkr.

Flera olika utbyggnadsområden pågår och kräver stora personella resurser. Detta påverkar verksamheten både vid utbyggnad och vid drift.

En nätverksgrupp för dricksvattenförsörjning har gemensamt sökt bidrag från Länsstyrelsen och fått detta beviljat för ett gemensamt projekt för att kunna jobba vidare med nödvattenplanerna i kommunerna. Målet är att ta fram en nödvattenstrategi.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de av kommunens verksamhetsmål som är aktuella för nämnden d.v.s. där nämnden tilldelats indikatorer och/eller utvecklingsuppdrag. Nämnden redovisar en bedömning av i vilken utsträckning åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål förväntas uppfyllas; helt, i hög utsträckning eller delvis, och en kort lista över Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.

Aktuella mål för Tekniska nämnden	Nämndens prognos är att åtagandet uppfylls	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Positivt näringsklimat	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Renhållningen i city fungerar väl, det är en ren stadskärna. Ett gott samarbete sker mellan fastighetsägarna i City, näringsidkarna och City Örebro, vilket skapar förutsättningar för en attraktiv stad som attraherar nyetablering. • Sommarblomsterprogrammet (vacker stad) attraherar nyetablering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förtydliga reglerna för uteserveringarna, vilket kan bidra till höjt NKI för markupplåtelse. • Näringslivsinformationen på orebro.se behöver utvecklas för att bli tydligare och mer lättillgänglig. Vatten och avlopp planerar också ökad spridning av positiva nyheter i fler kanaler, bland annat kring vilket stöd som finns att få genom till exempel e-tjänster.
Förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden	helt	<ul style="list-style-type: none"> • I samarbete med arbetsförmedlingen, privata aktörer, FUFU och utbildningsanordnare hjälper Park och gata till med praktikplatser eller andra individanpassade lösningar för att ge goda förutsättningar för personer att komma in på arbetsmarknaden. • Utbildning av nya chaufförer för tunga fordon har genomförts i samarbete med flera aktörer, vilket resulterat i bland annat anställning av avfallshämtare som semestervikarier. • Verkstaden inom Fordon erbjuder praktikplatser och semestervikariat för gymnasieungdomar som går fordonsteknisk utbildning. 	

Ekologiskt hållbar kommun	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen personbilar som drivs med biogas och antalet fordon som drivs med HVO100 fortsätter att öka. • Mycket arbete har lagts ner på arbete med att implementera Grönstrategins intentioner om ökat medvetande ekosystemtjänster, framförallt genom satsningar på Fjärilens landskap. • Andelen rätt sorterat restavfall för villor och småhus har utvecklats i rätt riktning, där framförallt utsortering av matavfall nu är i linje med kraven i avfallsplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samhällsbyggnad behöver en gemensam målbild för minskad energiförbrukning vid exploatering av nya områden. • Vid schaktarbeten har såväl VA som Park och gata svårt att bli kvitt massor. Det påbörjade samarbetet inom programområdet behöver fortsätta för att skapa ett flöde/cirkulation av massorna. • Avfallsplanen innehåller ett antal prioriterade åtgärder för kommunen som organisation. Initial översyn indikerar dock att konkreta åtgärder i många fall saknas alternativt är kraftigt försenade.
Tillgänglighet/digitalisering	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt utveckling av e-tjänster inom hela förvaltningen samt förbättrad information på orebro.se såsom digital tidsbokning för säsongskiftning av hjul på fordonsverksamheten, integrering av Avfalls e-tjänster på ”Mina sidor” samt digital ansökan för färdtillstånd inom Park och gata. • Digitaliseringsarbetet går framåt genom att bland annat påbörjat arbete av att rensa upp i befintliga mappstrukturer samt sammanställning av system utifrån genomförda PM3 workshops. Samarbetet inom programområdet gällande digitaliseringsfrågor har förstärkts, kan leda till att resurser nu kan arbeta mer över förvaltningsgränserna inom hela programområdet. • Inom Vatten och avlopp har kommunikationen utvecklats tydligare i fler kanaler inför till exempel grävarbeten (pressmeddelanden, faktasidor orebro.se, landsbygdsnytt). 	<ul style="list-style-type: none"> • Möjligheten att internt kunna använda sig av digital signatur behöver utvecklas. Detta skulle som exempel kunna underlätta och effektivisera Fordonsverksamhetens interna avtalshantering. • Skyddsvärd information och GDPR , med anledning till att kommunen har för avsikt att vidareutveckla användandet av molntjänster finns nu ett stort behov inom förvaltningen att ta fram och implementera ett regelverk för hur denna typ av information ska hanteras. • Design, utveckling och införande av e-tjänster är ofta komplext och krävande. Resurser och kompetens är centraliserat i kommunen och i många fall begränsande för vår utvecklingstakt.

Bra kommunikationer	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Ett förarbete kring digital utbyggnad av bredband på landsbygden har inletts på Park och Gata i syfte att säkerställa den digitala infrastrukturen och möjligheten att leva och verka på samma villkor oavsett om man lever i städer, tätort eller på landsbygd. • I kommunikationen från Vatten och avlopp kring trafikavstängningar, i samband med grävarbeten tas hänsyn till samtliga trafikslag, (bil, buss, cykel och fotgängare). • Genomförda dialoger inom Park och gata med boende som berörs i samband med större förändringar i trafikreglering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla den systematiska ronderingen avseende vägnätet på specifikt hårt trafikerade gator och gång- och cykelbanor • Ur arbetsmiljösynpunkt så behöver mer hänsyn tas till medarbetarnas arbetsmiljö när det gäller avstängningar. I vissa fall måste säkerheten för medarbetarna gå före framkomligheten.
Attraktiv arbetsgivare	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • I arbetet med att säkra framtida kompetens sker samarbeten med skolor, utbildningssamordnare och andra aktörer genom att skapa utbildningar och praktikplatser. • Andel enheter med HME-värde på minst 78 (procent) har ökat under året • Workshop ”Säkra kompetensen” är genomförd och underlag är framtaget för vidare planering. • Moderna lokaler på Citypassagen samt pågående förstudie av nya lokaler för tekniska förvaltningen istället för Aspholmen är steg i en förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stärka förutsättningarna för hållbart medarbetarengagemang och en god arbetsmiljö samt arbeta systematiskt med arbetsmiljöarbetet och stärka chefers förutsättningar i enlighet med ledarplattformen. • Förstärkning av internkommunikation inom förvaltningen. • Osäkerhet rådande framtiden för traditionell posthantering.
Effektivt lokalnyttjande	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Nya arbetslokaler på Citypassagen. • En tillfällig lokallösning har utförts på rörverkstaden av Ledningsnät för att klara det mest akuta lokalbehovet för verksamheten. • Förstudiearbetet i processen med att ta fram ett konkret förslag på nya lokaler för förvaltningens 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekniska förvaltningens lokaler som idag finns på Aspholmen behöver utvecklas till en funktionell, modern, yteffektiv och arbetsmiljömässigt riktig arbetsplats på en ny plats i Örebro.

		<p>verksamhet på Aspholmen är i slutskedet och ett beslutsunderlag förväntas vara klart i mars.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lagringsytor och lagerlokaler efterfrågas av Tekniskas verksamheter på Aspholmen (ej Fordon)
Långsiktig och hållbar ekonomi	Inte alls	<ul style="list-style-type: none"> • Subventioner på fordonshyrorna för biogasbilar har tagits bort. En av anledningarna är att det är så hög andel biogasfordon så att verksamhetens ekonomiska resultat inte går ihop enligt självkostnadsprincipen • Samarbete mellan Förråd inom Fordon och förvaltningen i övrigt avseende sortiment och uthyrningsprodukter har tagit fart i och med anställandet av förrådsledare. Detta genererar högre avtalstrohet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förbättringsarbete avseende inventarierhantering. • Åtgärder för ekonomi i balans behöver tas fram, bland annat vinterväghållningens budget. • Upphandlingsenhetens kapacitet och antalet upphandlingar i kö har påverkat genomförandegraden av flertalet av förvaltningens uppdrag.
Meningsfull fritid	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av Örebros parker och naturområden. Renovering av Oskarsparken har påbörjats liksom ombyggnation av Norrbyparken • Genomförda dialoger, framförallt kopplade till barns och ungas utemiljöer. Detta gäller utformning och placering av naturlekplats i Varbergaprojektet samt anläggning av äventyrsstig i Varbergaskogen. • Arbetsmetodikerna när det gäller medborgardialog har förändrats och är numera en mer integrerad del av planeringsprocessen när det gäller gröna miljöer. 	
Respekt för lika värde och mänskliga rättigheter	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Förvaltningen bidrar på flera sätt till att skapa utbildningsinsatser och arbetstillfällen för exempelvis personer som står långt från arbetsmarknaden. • Park och gata arbetar kontinuerligt med att utforma och drifta områden för att vara tillgängliga och inkluderande för alla. 	
Kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Tillskapande av nya attraktiva lekmiljöer och spontanidrottsplatser. Bland annat en mycket uppskattad ”Tarzanjungel” i VOX-parken. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Inom projektet "Förlängda skolgårdar" har parkmiljöer i anslutning till skolor byggts om i ett samarbete med barn på skolorna och konstnärer som lett den kreativa processen. Projektet sker med hjälp av bidrag från Statens konstråd. 	
Trygg och säker kommun	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Genom kontinuerligt samarbete med fastighetsägare/City Örebro bidrar förvaltningen till ett renare och tryggare city. • Både Park och gata samt Vatten och avlopp deltar i projekt rörande Bus rapid transit (BRT). • Laboratoriets datasystem har bytts ut till ett webbaserat system som ökar användbarheten både för laboratoriepersonalen och för uppdragsgivarna. Statistik över antalet prov med anmärkningar skall då kunna ske på ett enkelt sätt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av förvaltningens säkerhetsorganisation. • Det långsiktiga, strategiska arbetet gällande förebyggande arbete mot nedskräpning har under en längre tid saknats och den kommunövergripande organisationen är otydlig.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål.

Tekniska nämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av det åtagande nämnden har för att bidra till utveckling inom de för nämnden aktuella verksamhetsmålen. Tekniska nämndens åtagande består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa indikatorer för att följa upp utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Inom varje mål redogör nämnden för:

- en bedömning av om nämndens åtagande är uppfyllt helt, i hög utsträckning eller delvis och en kort lista av Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.
- prognos för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.
- en sammanfattande analys av nämndens bidrag till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling.

4.1 Mål inom Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2019: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

4.1.1 Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om positivt näringsklimat i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Renhållningen i city fungerar väl, det är en ren stadskärna. Ett gott samarbete sker mellan fastighetsägarna i City, näringsidkarna och City Örebro, vilket skapar förutsättningar för en attraktiv stad som attraherar nyetablering. • Sommarblomsterprogrammet (vacker stad) attraherar nyetablering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förtydliga reglerna för uteserveringarna, vilket kan bidra till höjt NKI för markupplåtelse. • Näringslivsinformationen på orebro.se behöver utvecklas för att bli tydligare och mer lättillgänglig. Vatten och avlopp planerar också ökad spridning av positiva nyheter i fler kanaler, bland annat kring vilket stöd som finns att få genom till exempel e-tjänster.

Prognos för indikatorer

KF/PN /DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
KF	SKL löpande insikt kundmätning - markupplåtelse (Nöjd-Kund-Index)				
	- Totalt	77	65	*	77
	- Kvinnor *	84	57	*	84
	- Män	75	67	*	75

Kommentarer till indikatorernas prognos

* Utfall 2019 presenteras och offentliggörs 22 april 2020.

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om positivt näringsklimat

Under året har det goda samarbetet med fastighetsägarna i City och näringsidkarna löpt på väl. Kvalitetsvandringar har genomförts, där man konstaterade att renhållning och vinterväghållningen i City är mycket bra. Utifrån denna har exempelvis en handlingsplan för åtgärder tagits fram och genomförts under året. Ett nära och gott samarbete kring renhållning och vinterväghållning med fastighetsägarna, näringsidkare och City Örebro skapar goda förutsättningarna för en attraktiv, ren och trygg citykärna.

Planerade muddringsåtgärder har skjutits på framtiden i samband med att investeringsbudgeten reducerades. Reduceringen ledde till att avsatta medel endast räcker till tillståndprocessen (som kan ta flera år). För att effektuera själva muddringen måste nya medel tillskjutas. Det pågår även ett intensivt arbete med att hitta avsättning för muddringsmassorna.

Prognosen är att NKI för markupplåtelse förväntas öka 2019 och planerad utveckling för att nå ett högre NKI är att:

- Medverka i arbetet kring revideringen av kvalitetskrav för uteserveringar (ansvar/uppdrag Stadsbyggnad). Arbetet kommer att skapa en bättre tydlighet för de restaurangägare som önskar söka upplåtelse.
- Se över processen för ansökningar som avser sådant som kräver en trafikavstängningsplan.
- Ta fram tydligare regler vad gäller handläggningstid då många ansökningar idag inkommer sent och det den avser kan då bli fördröjd.

Under våren 2019 var Örebro kommun värd för Svenskt Vattens ”Vattenstämman 2019”, som är en mötesplats och samtalsarena för vatten-, miljö- och samhällsplaneringsfrågor. Som en del i värdskapet anordnades bland annat välkomstmingel, morgonjogg längs Svartån samt studiebesök på Tekniska Kvarnen och Naturens Hus. Personal för Vatten och avlopp guidade i bussen mellan besöksmålen. Vatten och avlopp hade även en välbesökt monter på Conventum Congress, där verksamheten bland annat visade upp arbetet med digitala vattenmätare och arbeten i egen regi, med stora dimensioner på vattenledningar. Vattenstämmans besöksenkät visade på nöjda deltagare.

Ledningsnät har under året medverkat vid två tillfällen som föredragshållare vid Svenskt Vattens introduktionskurser för VA-personal och personer som jobbar med VA-frågor (tex debitering, planering, drift men även politiker).

Reningsverket, Laboratoriet, Vattenverk och Planering VA har under året varit värdar för nätverk med jämnstora kommuner i Mälarenregionen.

4.1.2 Mål: Invånarna i Örebro ska ha goda förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden och fler ska ha ett arbete

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om arbetsmarknaden helt kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • I samarbete med arbetsförmedlingen, privata aktörer, FUFA och utbildningsanordnare hjälper Park och gata till med praktikplatser eller andra individanpassade lösningar för att ge goda förutsättningar för personer att komma in på arbetsmarknaden. • Utbildning av nya chaufförer för tunga fordon har genomförts i samarbete med flera aktörer, vilket resulterat i bland annat anställning av avfallshämtare som semestervikarier. • Verkstaden inom Fordon erbjuder praktikplatser och semestervikariat för gymnasieungdomar som går fordonsteknisk utbildning. 	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden

Nämndens bidrag inom arbetsmarknadsområdet bidrar till att skapa utbildningsinsatser och arbetstillfällen för exempelvis personer som står långt från arbetsmarknaden. Arbetet kring detta sker framför allt inom Park och gata och Avfall som tillhandahåller praktikplatser och skapar möjlighet till utbildning i samarbete med flera aktörer.

I samarbete med FUFA, Tullängsskolan och Arbetsförmedlingen har det genomförts utbildning av chaufförer för tunga fordon för personer som under längre tid varit utan arbetet. Två perioder av praktik som avfallshämtare ingick i utbildningen som avslutades i mars 2019. Samtliga deltagare har efter genomförd utbildning i någon form kommit till en anställning. Tre personer fick under 2019 anställning som semestervikarier inom avfallshämtningen, vilket bland annat underlättat rekrytering av semestervikarier för avfallshämtare.

Planerad utveckling:

- En ny utbildningsomgång för cirka 10 personer är planerad under 2019-2020.

4.1.3 Mål Örebro: kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Andelen personbilar som drivs med biogas och antalet fordon som drivs med HVO100 fortsätter att öka. • Mycket arbete har lagts ner på arbete med att implementera Grönstrategins intentioner om ökat medvetande ekosystemtjänster, framförallt genom satsningar på Fjärilens landskap. • Andelen rätt sorterat restavfall för villor och småhus har utvecklats i rätt riktning, där framförallt utsortering av matavfall nu är i linje med kraven i avfallsplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samhällsbyggnad behöver en gemensam målbild för minskad energiförbrukning vid exploatering av nya områden. • Vid schaktarbeten har såväl VA som Park och gata svårt att bli kvitt massor. Det påbörjade samarbetet inom programområdet behöver fortsätta för att skapa ett flöde/cirkulation av massorna. • Avfallsplanen innehåller ett antal prioriterade åtgärder för kommunen som organisation. Initial översyn indikerar dock att konkreta åtgärder i många fall saknas alternativt är kraftigt försenade.

Prognos för indikatorer

KF/PN /DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
KF	Andel rätt sorterat restavfall (procent) *	40	45,4	42,3	60
DN	Förberedelse för återanvändning (ton)	427	538	548	600
DN	Utsläpp av fossil koldioxid från kommunala fordon (ton CO ₂)	2 447	2 354	2118	2306
DN	Andel personbilsregistrerade fordon per drivmedel (procent)				
	– Biogas	69,5	71	73	73
	– Elhybrid	0,5	0	0	0
	– EL	0	0	0	0
	– Etanol	1,5	1	1	0

KF/PN /DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
	- Diesel	24	24	23	24
	- Bensin	4,5	4	3	3
DN	Andel dubbfria vinterdäck, personbilsregistrerade fordon (procent)	67	67	66	67
DN	Antal avsteg från riktlinjernas miljö- och trafiksäkerhetskrav				
	- vid inköp	2	1	1	1
	- vid utfasning	0	0	0	0
DN	Antal tunga fordon som drivs med HVO100	31	68	70	80
DN	Antal lätta lastbilar som drivs med HVO100	11	44	46	50
DN	Antal tunga fordon som drivs med biogas	11	13	12	12
DN	Antal lätta lastbilar som drivs med biogas	30	37	38	40
DN	Fossilt koldioxidutsläpp (ton CO ₂ /år)	985	957	827	868
PN	Tekniska förvaltningens elförbrukning i lokaler och anläggningar, gatubelysning (MWh/år)	26 602	26 006	25 101	25 029
DN	Antal kemikalier som innehåller risk eller utfasningsämnen	100 **	101	96	95
DN	Utsläpp av fosfor från Skebäckverket ska minska med 27 procent till och med år 2016 jämfört med medelutsläppen 2005-2010 (ton/år)	2,6	2,6	2,9	2,8
DN	Minskad energianvändning Vatten och avlopp, verksamheten totalt (MWh) **	15 826	16 063	15 938	minska
DN	Andel tungmetaller som transporteras via dagvattnet och passerar reningsanläggning innan det når recipienten (procent)	50	50	50	60
DN	Andel fosfor i rötslam som återförs som näringsämne till produktiv mark (procent) ***	100	100	83	100
DN	Antal elever som skolinformationen möter i sin verksamhet	4 645	3 957	3 857	4 200

Kommentarer till indikatorernas prognos

* Utsortering av förpackningar och tidningar från framförallt flerfamiljsboenden har försämrats jmf. med tidigare år vilket avspeglas i indikatorn ”Andel rätt sorterat restavfall”. Kommunens rådighet är för detta område begränsad vilket försvårar i att vidta verkningfulla åtgärder.

** Den totala energiförbrukningen minskar aningen. Förbrukningen på de flesta anläggningarna ligger väldigt lika föregående år men tack vare en minskning på Skebäckverket minskar den totala energiförbrukningen. Det är troligen byte till energieffektivare blåsmaskiner som resulterat i en minskad energiförbrukning.

*** Två månaders slamproduktion har klarat Naturvårdsverkets krav på slamkvalitet för att få spridas på s.k. produktiv mark men inte uppnått Revaq-systemets hårdare krav, då kvoten kadmium/fosfor varit för hög.

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun

Park och gata har under året arbetat mycket med att implementera Grönstrategins intentioner om ökat medvetande ekosystemtjänster, framförallt genom satsningar på Fjärilens landskap. Verksamheten har också påbörjat en stor insats kring genomlysning av verksamhetens vagnpark, där målet är att behovsanpassa vagnparken ytterligare med klimatpåverkan och optimerad nyttjandegrad som två prioriterade perspektiv.

Övergripande för förvaltningen minskar energiförbrukningen, till stor del tack vare utbytet av gatubelysning som fortsatt är hög, om än något lägre än planerat. För VA ser dock energiförbrukningen ut att öka under året. Anledningen är dels att VA har fått flera anläggningar (Sjöboviken, Grythem, Västeråsen) att driva, problem med en värmepump på Vattenverket samt en installation av nya blåsmaskiner på Skebäckverket. De nya blåsmaskinerna är mer energieffektiva än de gamla men under ombyggnadstiden har den provisoriska driften inte kunnat drivas optimalt. VA konstaterar också att det idag uppstår en målkonflikt när kommunen exploaterar nya områden i ofördelaktiga lägen eller med en höjdsättning av området som innebär att VA-systemet inte kan byggas med självfall.

- En gemensam målbild för Samhällsbyggnad inom området energiförbrukning behöver tas fram för att undvika framtida energibehov i form av pumpning.

Andelen av kommunens egna fordon som drivs med biogas fortsätter att öka och så gör även användningen av HVO 100 för de fordon som inte drivs med biogas. Även i de externa entreprenaderna, främst inom avfalls verksamhetsområde, har medveten upphandling lett till minskad miljöpåverkan från transportererna.

- För att få långsiktiga målsättningar i och relevanta delmål i nutid, behöver Fordonspolicyn revideras och uppdateras då den befintliga är inaktuell.

Under hösten har en förstudie färdigställts hos Reningsverket. Förstudien visar på möjliga processalternativ vid införande av läkemedelsrening på Skebäckverket. Atleverket arbetar vidare med sluttäckning av befintlig deponi och planering inför etablering av ny deponi fortgår. På förvaltningsövergripande nivå har kemikaliarbetet varit fortsatt aktivt under året, kemikalielistor har uppdaterats i samband med inventeringar och de flesta märkningspliktiga produkterna har riskbedömts.

4.1.4 Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbudet av e-tjänster ska öka

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering delvis kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt utveckling av e-tjänster inom hela förvaltningen samt förbättrad information på orebro.se såsom digital tidsbokning för säsongsskiftning av hjul på fordonsverksamheten, integrering av Avfalls e-tjänster på ”Mina sidor” samt digital ansökan för färdtillstånd inom Park och gata. • Digitaliseringsarbetet går framåt genom att bland annat påbörjat arbete av att rensa upp i befintliga mappstrukturer samt sammanställning av system utifrån genomförda PM3 workshops. Samarbetet inom programområdet gällande digitaliseringsfrågor har förstärkts, kan leda till att resurser nu kan arbeta mer över förvaltningsgränserna inom hela programområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Möjligheten att internt kunna använda sig av digital signatur behöver utvecklas. Detta skulle som exempel kunna underlätta och effektivisera Fordonsverksamhetens interna avtalshantering. • Skyddsvärd information och GDPR, med anledning till att kommunen har för avsikt att vidareutveckla användandet av molntjänster finns nu ett stort behov inom förvaltningen att ta fram och implementera ett regelverk för hur denna typ av information ska hanteras. • Design, utveckling och införande av e-tjänster är ofta komplext och krävande. Resurser och kompetens är centraliserat i kommunen och i många fall begränsande för vår utvecklingstakt.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Inom Vatten och avlopp har kommunikationen utvecklats tydligare i fler kanaler inför till exempel grävarbeten (pressmeddelanden, faktasidor orebro.se, landsbygdsnytt). 	

Prognos för indikatorer

KF/PN /DN	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
DN	Fordons kundmätning Vagnpark (NKI from år 2018, genomförs ej år 2019 utan genomförs nästa gång år 2020)				
	- Totalt	-	75	-	-
	- Kvinnor	-	75	-	-
	- Män	-	76	-	-
DN	Fordons kundmätning Verkstad (NKI, start 2018)				
	- Totalt		92	89	92
	- Kvinnor			91	92
	- Män			88	92
DN	SCB:s medborgarundersökning (NKI)				
	Gator och vägar				
	- Totalt	57	54	55	öka
	- Kvinnor	57	52	57	öka
	- Män	56	55	54	öka
	Gång- och cykelvägar				
	- Totalt	60	56	60	öka
	- Kvinnor	60	55	59	öka
	- Män	60	58	62	öka
	Vatten och avlopp				
	- Totalt	74	77	76	öka
	- Kvinnor	75	77	77	öka
	- Män	73	76	76	öka
	Renhållning och sophämtning				
	- Totalt	70	67	70	öka
	- Kvinnor	70	68	69	öka
	- Män	69	67	70	öka
DN	Kritik på Teknik (genomförs vart tredje år)**				
	Standarden på de stora gatorna i kommunen (procent)	Utfall 2016		Utfall 2019	
	- Totalt	47		*	öka
	- Kvinnor	52		*	öka
	- Män	40		*	öka
	Standarden på gång- och cykelvägarna (procent)				
	- Totalt	56		*	öka
	- Kvinnor	56		*	öka
	- Män	56		*	öka

KF/PN /DN	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
	Snöröjning och halkbekämpning på de större vägarna och gatorna (procent)				
	– Totalt	71		*	öka
	– Kvinnor	69		*	öka
	– Män	75		*	öka
	Snöröjning och halkbekämpning på cykelvägar (procent)				
	– Totalt	50		*	öka
	– Kvinnor	51		*	öka
	– Män	49		*	öka
	Andel som inte haft störningar i vattenförsörjningen (procent)				
	– Totalt	79 80**		85	85
	– Kvinnor	75 76**		85	85
	– Män	83		85	85
	Information om vad som får spolats ner i avloppet (procent)				
	– Totalt	75 76**		79	75
	– Kvinnor	75 77**		81	75
	– Män	74		75	75
	Information om gällande taxor och bestämmelser för VA (procent)				
	– Totalt	46		Frågan är borttagen i 2019 års undersökning	
	– Kvinnor	36			
	– Män	57			
	Bli av med ditt farliga avfall? (procent)				
	– Totalt	73 78**		75	75
	– Kvinnor	70 75**		75	75
	– Män	76 82**		75	75
KF	Servicegaranti: Snöröjning på gång-, cykel- och körbanor (procent). Snöröjning ska påbörjas på gång och cykelvägar efter avslutat snöfall vid minst sju cm djup. På körbanor påbörjas snöröjning efter avslutat snöfall vid minst tio cm djup. Röjning ska vara avslutad inom tolv timmar. ***	100	100	100	100
KF	Servicegaranti: Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade (procent). Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska handläggas inom fyra veckor.	100	100	100	99
KF	Servicegaranti: Potthål (procent) Potthål på körbanor samt gång och cykelvägar ska lagas inom fem dagar från det att anmälan kommit in till kommunen.	100	99	99	100
KF	Servicegaranti: Tillgång till vatten inom tre timmar (procent). Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	100	100	100	100

KF/PN/DN	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
KF	Servicegaranti: Tillgång till vatten i kranen inom 24 timmar (procent). Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	100	100	100	100
KF	Servicegaranti: Ordrar (procenten visar totalt antal utförda ordrar av beställda tjänster). Inom fem arbetsdagar efter registrerad beställning (ärende) ska kund få servicen utförd för nedanstående tjänster (varje beställning genererar en order): <ul style="list-style-type: none"> - Kärthantering (ny utställning, ändring av storlek och utökning av antal) - Containerutställning - Utkörning av påsar och sorteringsutrustning (verksamheter och flerfamiljshus) - Utkörning tillbehör för el-avfallshämtning 	97,9	99,1	99,3	>98

Kommentarer till indikatorernas prognos

* Fem frågor från 2019 års enkät har inget resultat redovisat, då dessa inte går att jämföra med frågorna från 2016 års enkät eftersom frågorna ändrats i 2019 års enkät (endast tre av åtta frågor går att jämföra med 2016 års enkät).

** Då resultaten för 2019 och 2016 beräknats med (delvis/marginellt/lite) olika metoder, och då 2016 års resultat räknades om 2019, så kan resultaten för 2016 skilja sig något när de presenteras år 2019, därav nya siffror. Detta för att öka jämförbarheten mellan 2016 och 2019 års resultat.

*** Genom åren har standarden för snöröjningen höjts avsevärt och korrelerar därför inte med den servicegaranti som funnits med länge. Att mäta centimetrar och använda det som en parameter i servicegarantin är missvisande, då vinterväghållning är mer komplex än så. Under 2020 önskar verksamheten att revidera servicegarantin och förståelsen för hur vinterväghållningen sköts, varpå nytt förslag för servicegarantin för vinterväghållningen kommer att utarbetas.

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

Utmaningar gällande digitalisering för år 2019/2020 är dels att hantera skyddsvärd information och GDPR-information på ett sätt som uppfyller de krav som Datainspektionen ställer på vår organisation. I detta arbete behövs regelverk för O365 som stödjer medarbetarna med att hantera denna typ av information.

En annan utmaning kring digitaliseringen är att titta över våra nuvarande processer och hantering av information/dokument som främst ligger i nuvarande mappsystem G: och S: och ta fram digitala varianter av dem som effektiviserar hanteringen genom förutbestämda flöden anpassade till processen, enklare uttryckt skräddarsydda verksamhetssystem som tas fram av de appar som finns i O365.

Under våren genomfördes enkätundersökningen ”Kritik på teknik”. Undersökningen visade att Örebro kommun får topplaceringar jämfört med andra kommuner när det gäller kvaliteten på dricksvatten och hur snöröjning, halkbekämpning och parker och återvinningscentralerna sköts. Däremot tycker örebroarna att det är svårt att hitta parkering dagtid och att standarden på bilvägarna kunde bli bättre.

Under hösten har processkartläggning av flödena av inkommande felanmälningar, klagomål, synpunkter och önskemål genomförts inom Park och gata. Många ärenden hanteras i flera kanaler av flera olika tjänstemän vilket påverkar bland annat effektiviteten och tar mycket arbetstid i anspråk. Arbetet förväntas även leda till att minimera händelsestyrda åtgärder.

- Arbeta med att ta fram en framtidsbild, skapa aktiviteter för att nå denna och att prioritera bland dessa kvarstår att genomföra under 2020.

Tillsammans med kommunikationsavdelningen pågår ett strategiskt arbete inom hela Park och gatas verksamhet kring att förbättra kommunikationen till medborgarna. Handlingsplaner tas fram för att tydligare identifiera utvecklingsområden och konkreta åtgärder.

Förvaltningens arbete med medborgardialog bedöms fungera väl och medborgardialog genomförs i huvudsak inom Park och gata. På grund av förändrade arbetssätt på bland annat Parkenheten har metodiken och organisationen kring medborgardialog utvärderats och gjorts om under året. Ansvaret för medborgardialog inom parkområdet har flyttats från tidigare avropad resurs från Kommunstyrelseförvaltningen till medarbetarna inom parkenheten. Syftet med denna förändring är att göra medborgardialogen till en mer integrerad del av gestaltungsprocessen och att minska mängden dubbelarbete. En medborgardialog enligt den nya metoden, har ägt rum avseende Norrbyparken samt Varbergaprojektet. I arbete med investeringsprojekt "Förlängda skolgårdar" har förvaltningen fått bidrag från Statens konstråd för att med konstnärers hjälp involvera barn på skolor och fritidshem i processen med att gestalta parkmiljö som ligger i anslutning till skolan.

Under hösten har det inom Park och gata genomförts inventering av processer samt processkartläggning av prioriterade processer.

- Arbeta med att skapa aktiviteter samt prioritera bland dessa pågår.

Vatten och avlopp driver ett internt utvecklingsarbete för förbättrad kommunikation vid grävarbeten, efter önskemål från politiken. Bredare kommunikation i fler kanaler, som till exempel pressmeddelanden och Landsbygdsnytt, har gett positiv effekt i form av färre frågor och klagomål. En handläggare med inriktning kommunikation har anställts på Ledningsnät för att säkerställa att det finns interna resurser för arbetet.

- Fler insatser planeras för att ytterligare underlätta för berörda att hitta information och enkelt komma i kontakt med oss via till exempel orebro.se

Det har skett försening av lansering av e-tjänster inom Vatten och avlopp på grund av hög personalomsättning i e-teamet på Kommunikationsavdelningen.

- Fortsatt utveckling med målsättning att lansera e-tjänster för servisanmälan, fettavskiljare och oljeavskiljare 2020. Fortsatt utveckling av e-tjänster när det gäller vattenmätarbyten. Arbeta pågår med att hitta lämplig teknisk lösning för att kunna sköta tidsbokning etc. via en app eller e-tjänst.

Fordon behöver ta fram ett sammanhållet och effektivt IT-systemstöd för hela fordonsverksamheten. Som exempel skulle Combuds tjänst kring hämta-lämna för tvätt, däckbyte, service och besiktning av personbilar utvecklas genom detta. Arbetet kring detta är uppstartat med hjälp av programområdets egna resurser för digitaliseringsledning samt resurser från KSF. Arbeta kvarstår och kommer att fortsätta 2020.

Under verksamhetsåret kommer Fordon också att fortsätta utveckla användningen av det befintliga telematiksystemet, som är ett system för fordonsuppföljning. Systemet förväntas bidra till effektivare arbetssätt och högre planeringsgrad för service av kommunens fordon.

Avfall kommer fortsätta satsningen på en ökad tillgänglighet till våra tjänster, vilket i kombination med insatser för ökad kunskap och motivation till avfallssortering hos örebroarna, ska ge en ökning av materialåtervinning, återanvändning såväl som en ökad kundnöjdhet. Under året kommer därför åtgärder inom återanvändning samt förebyggande området genomföras. Fokus kommer framförallt vara kring åtgärder som stimulerar till ökade återanvändning och även i viss mån påverka medborgarna samt kommunen i en riktning mot hållbar konsumtion.

4.1.5 Mål: Medborgarna i Örebro kommun ska ha tillgång till bra kommunikationer

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om bra kommunikationer i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Ett förarbete kring digital utbyggnad av bredband på landsbygden har inletts på Park och Gata i syfte att säkerställa den digitala infrastrukturen och möjligheten att leva och verka på samma villkor oavsett om man lever i städer, tätort eller på landsbygd. • I kommunikationen från Vatten och avlopp kring trafikavstängningar, i samband med grävarbeten tas hänsyn till samtliga trafikslag, (bil, buss, cykel och fotgängare). • Genomförda dialoger inom Park och gata med boende som berörs i samband med större förändringar i trafikreglering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckla den systematiska ronderingen avseende vägnätet på specifikt hårt trafikerade gator och gång- och cykelbanor • Ur arbetsmiljösynpunkt så behöver mer hänsyn tas till medarbetarnas arbetsmiljö när det gäller avstängningar. I vissa fall måste säkerheten för medarbetarna gå före framkomligheten.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om bra kommunikationer

Bygg och drift arbetar systematiskt med att se över förvaltningens vägnät avseende drift och underhåll. Under året har en förbättring med rondering på hårt trafikerade och utsatta gator skett. Verksamheten har för avsikt att arbeta vidare med att utveckla arbetssätt och rutiner för hur det systematiska ronderingsarbetet ska förbättras. Detta för att förebygga antalet inkomna skadeärenden och försöka minimera dem ytterligare.

För att öka vintercyklandet och skapa god framkomlighet för våra fotgängare ska utveckling ske mot att effektivisera vinterväghållningen mer. Som en del av det kontinuerliga förbättringsarbetet ser Park och Gata årligen över sina arbetssätt och sätter av tid för planering i god tid innan säsongen. Dialog förs med Trafikingenjörer på Stadsbyggnad kring prioriteringsordning baserat på flöden i gång- och cykeltrafiken. Då budget för vinterväghållning för år 2019 har överskridits är direktiven att få en budget i balans detta har under hösten påverkat synen på arbetssätt. Ett arbete har påbörjats med framtagande av åtgärdsplan kring vinterväghållning. Detta kan komma att försämra förutsättningarna för vintercyklandet.

För Park och gata är det en utmaning i att kunna arbeta systematiskt och planerat med de resurser man har samtidigt som inflödet från allmänheten är väldigt hög och innehåller många komplexa ärenden. Dessa ärenden är relevanta för verksamheten men kan också vara väldigt otydliga avseende vem som är ansvarig, vad ärendet gäller och hur ärendet ska hanteras. Detta leder till att ärendena därför blir tvungna att handläggas oavsett

karaktär, innan de kan lämnas över till ansvarig verksamhet som exempelvis kan vara privata fastighetsägare, de kommunala bolagen och/eller annan enhet inom kommunen som inte lyder under Tekniska förvaltningen. Att handlägga dessa kräver enormt mycket tid och resurser som påverkar det systematiska arbetet negativt.

- Ett större utredningsarbete för ärendeflöden behöver göras. En processkartläggning har påbörjats under hösten. Arbetet kommer att fortlöpa under år 2020.

Kommunikation avseende trafikavstängningar drivs genom arbetet med en ny webbtjänst för grävtillstånd kopplat till kartöversikt, som planeras att drifställas under år 2020.

4.1.6 Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare delvis kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • I arbetet med att säkra framtida kompetens sker samarbeten med skolor, utbildningssamordnare och andra aktörer genom att skapa utbildningar och praktikplatser. • Andel enheter med HME-värde på minst 78 (procent) har ökat under året • Workshop ”Säkra kompetensen” är genomförd och underlag är framtaget för vidare planering. • Moderna lokaler på Citypassagen samt pågående förstudie av nya lokaler för tekniska förvaltningen istället för Aspholmen är steg i en förbättrad arbetsmiljö för medarbetarna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stärka förutsättningarna för hållbart medarbetarengagemang och en god arbetsmiljö samt arbeta systematiskt med arbetsmiljöarbetet och stärka chefers förutsättningar i enlighet med ledarplattformen. • Förstärkning av internkommunikation inom förvaltningen. • Osäkerhet rådande framtiden för traditionell posthantering.

Prognos för indikatorer

KF/PN /DN	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
KS	Andel enheter med HME-värde på minst 78 (procent)	31	24	34	öka
KS	Anställningstrygghetsindex				
	– Totalt	89	89	90	öka
	– Kvinnor	89	90	90	öka
	– Män	88	89	90	öka
KS	Andel chefer som har mellan 10 - 30 medarbetare (procent)				
	– Totalt	55	53	55	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang (HME) Övergripande index				
	– Totalt	72	71	70	öka
	– Kvinnor	73	73	70	öka
	– Män	72	70	71	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Motivation				

KF/PN /DN	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
	- Totalt	72	71	70	öka
	- Kvinnor		74	70	öka
	- Män		70	70	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Ledarskap				
	- Totalt	72	69	71	öka
	- Kvinnor		75	73	öka
	- Män		67	70	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Styrning				
	- Totalt	72	71	70	öka
	- Kvinnor		70	67	öka
	- Män		72	71	öka
DN	Antal medarbetare som utsatts för kränkande särbehandling (mobbing, sexuella trakasserier samt diskriminering) av kollega/chef under de senaste 12 månaderna ² (procent) *				
	- Totalt	23	38	*	minska
	- Kvinnor	8	11	*	minska
	- Män	15	20	*	minska
DN	Andel anställda kvinnor (procent)	27	28	29	öka
DN	Andelen grönt, gult och rött i checklista för systematiskt arbetsmiljöarbete (procent) **	-	grönt 81 gult 17 rött 2	**	öka grönt

Kommentarer till indikatorernas prognos

* Enkät genomförs i början av år 2020.

** Resultat ej sammanställt för år 2019.

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

En bra arbetsgivare skapar en bra verksamhet. Genom att öka medarbetares förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang, HME, ökar förutsättningarna för ett bra resultat i verksamheten. Det möjliggör en bra arbetsmiljö, att behålla befintliga medarbetare och att attrahera nya medarbetare.

Medarbetarenkäten mäter förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang. Förvaltningens HME-värdet sänkes under 2019 från 71 till 70 med variationer inom förvaltningen. Faktorer som kan ge en ganska snabb negativ effekt på HME är exempelvis omorganisationer, förändringsarbete, chefsbyten etc. Insatser för att stärka HME tar ofta lite längre på sig för att visa effekt. Det handlar om att metodiskt och strukturerat arbeta med bland annat mål och uppföljning, kontinuerlig dialog via medarbetarsamtal och APT, närvarande ledarskap och ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Under senare delen av 2019 kompletterades Medarbetarenkäten med en arbetsmiljöenkät. Arbetsmiljöenkätens resultat speglar HME-resultatet och ger vägledning till vilka styrkor som finns på arbetsplatserna och som ska bevaras och vilka områden som behöver stärkas under året.

- Förvaltningen kommer under 2020 att fortsätta arbeta systematiskt med att stärka och rusta chefer i enlighet med ledarplattformen via bland annat chefsmöten.

- Samtliga verksamheter/enheter/grupper kommer att ta fram åtgärdsplaner utifrån resultatet från Medarbetar- samt arbetsmiljöenkäten.

Kompetensförsörjning fortsätter vara en strategiskt viktig fråga för förvaltningen. Det är fortfarande svårt att rekrytera och behålla vissa yrkesgrupper, framför allt rörnätstekniker, ingenjörer och projektledare. Inom fordonsverksamheten är fordonstekniker för tunga fordon ett bristyrke och Fordon har under året varit underbemannad inom detta område. Det är en stor utmaning utan att tappa kvalitet och tempo i investeringsprojekten och planering av daglig drift samt underhåll. Projektledningsenheten inom Park och Gata har exempelvis under året inte haft kapacitet nog att kunna hantera alla inkomna beställningar utifrån förväntad tidplan för respektive projekt. Det läggs mycket tid för chefer på rekryteringsprocesser. När förvaltningen går in det centrala rekryteringsstödet kommer tid frigöras som kan nyttjas till exempelvis stärkt arbetsmiljöarbete.

- Det systematiska strategiska kompetensförsörjningsarbetet ”Säkra kompetensen” kommer att fortsätta på både förvaltningsövergripande - och verksamhetsnivå under 2020.

I arbetet med att säkra framtida kompetens har Park och Gata under året tillsammans med Kvinnersta, ÖBO, Svenska kyrkan utformat och startat upp en 40 veckors lärlingsutbildning inom grönyteskötsel. Park och gata har även i samarbete med en privat utbildningssamordnare varit med och utformat en utbildning med LIA-praktik för trafikingenjörer. Vatten och avlopp tar årligen emot LIA-praktikanter från Yrkeshögskolan samt gymnasiepraktikanter från Bygg- och anläggningsprogrammet.

Staden växer vilket ger högre inflöden på felanmälan och klagomål från medborgarna. Dessutom har förvaltningen fått reduceringskrav samt utökade driftåtaganden som inte kompenseras i budget under året vilket lett till sämre förutsättningar för att nå resultatuppfyllelse, en hög arbetsbelastning för anställda och risk för sämre kvalitet i tjänsterna samt sämre arbetsmiljö för medarbetarna. Fortsatt arbete med bl.a. översyn av ambitionsnivåer behöver ske.

Arbetet framåt inom förvaltningen kommer att präglas av en god internkommunikation som bedöms bidra till att skapa förtroende för ledningen, trygghet i vardagen och ge medarbetarna den information de behöver för att kunna utföra sitt jobb på ett bra sätt. En faktor som bidrar till trivsel på arbetet är delaktighet. När beslut som innebär stora förändringar förankras och syftet tydligt förklaras i ett tidigt skede stärks delaktigheten. Genom att involvera personalen fångar man också upp och får en bild av hur dagsläget upplevs och vilka utvecklingsområden medarbetarna ser.

4.1.7 Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om effektivt lokalnyttjande delvis kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Nya arbetslokaler på Citypassagen. • En tillfällig lokallösning har utförts på rörverkstaden av Ledningsnät för att klara det mest akuta lokalbehovet för verksamheten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekniska förvaltningens lokaler som idag finns på Aspholmen behöver utvecklas till en funktionell, modern, yteffektiv och arbetsmiljömässigt riktig arbetsplats på en ny plats i Örebro.

Förstudiearbetet i processen med att ta fram ett konkret förslag på nya lokaler för förvaltningens verksamhet på Aspholmen är i slutskedet och ett beslutsunderlag förväntas vara klart i mars.	Lagringsytor och lagerlokaler efterfrågas av Tekniskas verksamheter på Aspholmen (ej Fordon)

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om effektiv lokalnyttjande

Under ledning av Lokalförsörjningsenheten och i nära samarbete med Tekniska Förvaltningens olika verksamheter har ett förstudiearbete pågått under hösten i syfte att ta fram ett konkret förslag på nya lokaler för förvaltningens verksamhet på Aspholmen. I förstudien har även övriga lokaler som används inom Tekniska förvaltningen kartlagts för att säkra en helhetsbild av vad som används och för att kunna bedöma vad som eventuellt påverkas av de nya lokalerna och det nya läget. Förstudien har även i uppdrag att verifiera att den utpekade tomten, Olaus Petri 1:84,1:150 är väl fungerande och inga hinder stöts på samt att eventuellt sidoprojekt identifieras. Chefer och medarbetare inom de verksamheter som berörs av en eventuell flytt har varit involverade i förstudiearbetet.

- Ett beslutsunderlag beräknas vara färdigt för beslut i mars.

Under året har Fordon haft stora problem med tvätthallen på Aspholmen. Utrustningen är föråldrad både hårdvaru- och mjukvarumässigt. Även drivmedelsstationen har dragits med problem som medfört stora oförutsedda kostnader. Här finns en möjlighet att vi med båda dessa kommer att ställas inför så stora behov av modernisering att en nyinvestering inte är ekonomiskt försvarbar med tanke på omvandlingsplaner av Aspholmen och förmodad flytt till nya lokaler.

Under året har del av förvaltningens medarbetare flyttat till Citypassagen och för dessa medarbetare har stort fokus varit på att anpassa sig till ett aktivitetsbaserade arbetssätt med nya tekniska hjälpmedel. Det aktivitetsbaserade arbetssättet i Citypassagen ska innebära större möjlighet att samarbeta mellan medarbetare över de organisatoriska gränserna.

4.1.8 Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

Fördjupad information om ekonomi finns i kapitel 5, Analysunderlag, ekonomi.

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi inte kommer att uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Subventioner på fordonshyrorna för biogasbilar har tagits bort. En av anledningarna är att det är så hög andel biogasfordon så att verksamhetens ekonomiska resultat inte går ihop enligt självkostnadsprincipen Samarbete mellan Förråd inom Fordon och förvaltningen i övrigt avseende sortiment och uthyrningsprodukter har tagit fart i och med anställandet av förrådsledare. Detta genererar högre avtalstrohet. 	<ul style="list-style-type: none"> Förbättringsarbete avseende inventariehantering. Åtgärder för ekonomi i balans behöver tas fram, bland annat vinterväghållningens budget. Upphandlingsenhetens kapacitet och antalet upphandlingar i kö har påverkat genomförandegraden av flertalet av förvaltningens uppdrag.

Prognos för indikatorer

KF/PN /DN	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
KF	Ekonomisk ramavvikelse				
	- Skattefinansierad verksamhet	-5,0	-14,2	-38,2	+ -0
	- varav vinterväghållning	-3,0	-7,5	-17,6	-
	- Vatten och avlopp	+ -0	-7,7	-12,3	+0,9
	- Avfall	-4,7	-9,4	-1,0	-2,7
	- Fordonsgas	-0,2	-0,5	+0,3	-0,4
DN	Elförbrukning per belysningspunkt i gatubelysning (kWh/belysningspunkt) *	262	222	210	185
DN	Drift- och underhållskostnad dricksvattenproduktion (kr/ansluten)	98	108	111	minska
DN	Drift- och underhållskostnad för distribution av dricksvatten (kr/ansluten)	137	162	157	bibehålla/ minska
DN	Drift- och underhållskostnad för avledning av spillavloppsvatten (kr/ansluten)	83	99	101	bibehålla/ minska
DN	Drift- och underhållskostnad för behandling av avloppsvatten (kr/ansluten PE=personequivivalent person)	186	150	169	minska

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Nämnden klarar inte ekonomin inom ramen för den skattefinansierade delen även om man lyfter av kostnader för vinterväghållning. Förvaltningen anser inte att några åtgärder ska vidtas i övriga verksamheter med anledning av underskottet vad gäller vinterväghållningen. Däremot ser vi över vilka åtgärder som kan vidtas för att sänka kostnaderna genom förändrat arbets sätt och översyn av frekvens och ambitionsnivåer.

- Nämnden behöver upprätta en åtgärdsplan för vinterväghållning samt tillsammans med politiken se över vinterväghållningskriterierna/standarderna på vinterväghållningen för att den ska harmonisera med budgetramarna. Ambitionsnivåer gällande vinterväghållningen behöver ses över och nytt politiskt beslut kring servicegarantier behöver tas fram.

Inom övriga park och gatuverksamheten har nämnden fattat beslut om reducering av kostnader i samband med budget inför 2020.

För att klara kostnaderna inom Vatten- och avloppsverksamheten fattade Tekniska nämnden beslut i augusti om att föreslå kommunfullmäktige avgiftshöjning från årsskiftet. På grund av ökade kapital- och driftkostnader höjdes därför brukningstaxan inför 2020 med 16 procent. Vid utvärdering av anläggningsavgiftens täckningsgrad visade det sig att nuvarande anläggningsavgift inte täcker de kostnader kommunen har för anslutningen. Därför höjs även anläggningsavgiften med 16 procent inför 2020. Avfallsverksamhetens taxa hålls i stort oförändrad inför nästa år.

Den växande staden har inneburit att nämndens driftområden har utökats under ett flertal år men verksamheten har inte kompenserats utifrån detta. Samtidigt står verksamheten inför ytterligare reduceringskrav. Nämndens förmåga att leverera är även beroende av Upphandlingsenhetens kapacitet, vilket hittills inte varit tillräckligt i förhållande till förvaltnings behov.

Under 2019 påbörjades ett arbete med att reducera investeringsprogrammet, som syftade till att kommunen och kommunkoncernen ska ha kapacitet att genomföra investeringarna i den takt de planeras i investeringsprogrammet. En översyn och reduktion behöver även ske utifrån finansieringsmöjlighet av planerade investeringar. Uppdraget hanteras vidare inom programnämnd Samhällsbyggnad under 2020.

Personalresurser som finns inom organisationen är dimensionerad för verksamhetens grunduppdrag. Det kan konstateras att nya uppdrag/projekt som beslutas ex Citypassagen påverkar ekonomin samt andra uppdrag. Exempelvis har förväntad tidskrivning på investeringsbudget istället belastat driftbudgeten och detta påverkar det ekonomiska utfallet med ökade driftkostnader. Nya uppdrag behöver resurssättas inför projektstart.

Under verksamhetsåret har Park och gata tagit fram underhållsplaner på de investeringar som främst gjordes under 60- och 70-talet såsom belysning inklusive kablar, broar, lekplatser, dammar, industrispår etc. Åtgärdsbehov behöver inarbetas i budgeten.

En förutsättning för att nå de kommunala miljömålen har varit att byta ut gammal gatubelysning till LED. Arbetet har inte varit helt tillfredställande då det varit resursbrist hos kommunens underhållsleverantör men även internt då tjänsten innehas av singelkompetens och mycket tid går åt till att vara delaktig i projekt rörande den växande staden.

Tekniska Förvaltningen behöver säkra och skapa förutsättningar för en god inventariehantering inom förvaltningen.

- Planerat förbättringsarbete kring inventariehantering har fått skjutas framåt till 2020.

4.2 Mål inom Människors egenmakt

Ur ÖSB 2019: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

4.2.1 Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om meningsfull fritid i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av Örebros parker och naturområden. Renovering av Oskarsparken har påbörjats liksom ombyggnation av Norrbyparken • Genomförda dialoger, framförallt kopplade till barns och ungas utemiljöer. Detta gäller utformning och placering av naturlekplats i Varbergaprojektet samt anläggning av äventyrsstig i Varbergaskogen. • Arbetsmetodiken när det gäller medborgardialog har förändrats och är numera en mer integrerad del av planeringsprocessen när det gäller gröna miljöer. 	

Prognos för indikatorer

KF/PN /DN	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
KF	Nöjd Region-Index Fritidsmöjligheter				
	- Totalt	74	73	72	öka
	- Kvinnor	75	72	74	öka
	- Män	73	73	70	öka
PN	Analys av resultatet av ovan indikator	Beskrivs i text			

Kommentarer till indikatorernas prognos

Indexet är en del av medborgarundersökningen som genomförs av SCB. Under året har flera stora investeringar färdigställts, bland annat Vivallakullen och Varbergaskogen. Dessa borde påverka resultatet positivt men eftersom enkäten genomförts under året har de troligtvis inte hunnit få genomslag i årets undersökning.

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om meningsfull fritid

Grönstrategin ligger som en grund för allt arbete inom parker och grönområden. Tekniska förvaltningen deltar i arbetet med att ta fram en handlingsplan för åtgärder från Grönstrategin. Flera av dessa åtgärder är påbörjade. Stadsbyggnad ansvarar för handlingsplanens framtagande.

Under första delen av 2019 har stort fokus legat på att utveckla områdena mellan Oxhagen/Varberga och Varbergaskogen genom att bland annat lätta upp gränsen mellan parken och skogen för att göra det lättare för medborgarna att ta sig ut i naturen. I detta arbete har mycket dialog ägt rum, inte minst med förskolorna i området. Dialogerna som gjorts inom Varbergaprojektet ha bland annat lett till att en äventyrsstig har byggts i

samarbete med familjecentralen. Förskolor i området har varit med och haft direkt påverkan om hur projektet olika delar ska utformas exempelvis när det gäller placering av en naturlekplats.

Fortsatt arbete har skett med att utveckla stadens parker för att bättre tillgodose de parkbehov och önskemål som finns idag. Bland annat är urnträdgården i Stadsparken under ombyggnation, arbete med ombyggnation av Oskarsparken har påbörjats. I Norrbyparken har arbetet med de första två av tre etapper i stort sett färdigställts innan årsskiftet. Återstående arbete genomförs under våren 2020.

4.2.2 Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen bidrar på flera sätt till att skapa utbildningsinsatser och arbetstillfällen för exempelvis personer som står långt från arbetsmarknaden. Park och gata arbetar kontinuerligt med att utforma och drifva områden för att vara tillgängliga och inkluderande för alla. 	<ul style="list-style-type: none"> Genomförande av genderbudgetanalys.

Prognos för indikatorer

KF/PN /DN	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
KF	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt.	-	-	-	-

Kommentarer till indikatorernas prognos

Park och gata har efterfrågat stöd från Kommunstyrelseförvaltningen kring genomförande av en genderbudget, men inte fått respons kring förfrågan. Genderbudget är en viktig prioritering i verksamhetsplaneringen inför 2020.

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter

Förvaltningen bidrar till att skapa utbildningsinsatser och arbetstillfällen för exempelvis personer som står långt från arbetsmarknaden, vilket leder till arbetslivserfarenhet och referenser. Detta ger fler medborgare en bättre förutsättning att komma ut i arbetslivet och kunna söka permanenta jobb. Flera exempel på detta i kapitel 4.1.2.

I Park och gatas arbete med utformning av gröna miljöer är tillgänglighet och inkludering en ständigt närvarande fråga. Att utforma miljöer som är tillgängliga och samtidigt i så stor utsträckning som möjligt även inkluderande för personer med funktionsnedsättning är en utmaning. Vårt nya synsätt på lekmiljöer med ett större fokus på naturliga material, gröna leklandskap och att lekredskap ska vara integrerade i lekmiljön gynnar detta arbete. Hittills i år har detta tillämpats på lekmiljöerna som skapats i anslutning till Varbergaskogen, Tjäderlekens lekplats, lekplatsen på Lilla Bråtenvägen och Lekmiljöer som byggts om i Norrbyparken.

Ett av grunduppdragen hos Gata trafik är att skapa en tillgänglig stad för alla vad gäller gaturummet. Ett arbete pågår med att se över var kantstenar ska fasas för att öka tillgängligheten för personer med rörelsesnedsättning samt förstärka för synsvaga med kontrastmålning. Insatser görs i den dagliga driften för tillgänglighet och framkomlighet genom exempelvis vinterväghållning med prioriterade gång- och cykelbanor och handskottning vid övergångställen och busshållplatser. I samtliga investeringsprojekt som utförs på Tekniska förvaltningen bevakas tillgänglighetsfrågorna och åtgärder och förbättringar görs där det är möjligt.

4.3 Mål inom Barn och ungas behov.

Ur ÖSB 2019: Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklade skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga - såväl fysisk som social och psykisk ohälsa - kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

4.3.1 Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor, Barn och ungdomar ska kunna ha en meningsfull fritid

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om barns meningsfulla fritid i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Tillskapande av nya attraktiva lekmiljöer och spontanidrottsplatser. Bland annat en mycket uppskattad "Tarzanjungel" i VOX-parken. Inom projektet "Förlängda skolgårdar" har parkmiljöer i anslutning till skolor byggts om i ett samarbete med barn på skolorna och konstnärer som lett den kreativa processen. Projektet sker med hjälp av bidrag från Statens konstråd. 	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om barns meningsfulla fritid

Barnkonventionen blir lag år 2020 så en genomlysning av nämndens verksamhet har genomförts. Genomlysning har visat tydligt att det är parkenheten med planering och reinvestering i barns lekmiljöer som berörs mest. Parkenheten har bland annat med hjälp av bidrag från Statens konstråd under sommaren engagerat konstnärer som tillsammans med barn på fyra olika fritidshem deltagit i utformning och byggnation av lekmiljöer i respektive skolas närmiljö. Detta inom ramarna för projektet förlängda skolgårdar som strävar efter att komplettera den lagstadgade friyta på skolfastigheten med kvalitativ utemiljö på intilliggande parkmark.

Under våren och sommaren har bland annat Tjäderlekens lekplats och lekplatsen vid Lilla Bråtenvägen byggts om för att stimulera till en mer varierad lek. Detta med utgångspunkt i kommunens riktlinjer för lekmiljöer.

I projektet runt Varbergaskogen har flera aktivitetsytor skapats. En "tarzandjungel" med lianer och bildäck stimulerar till rörelselek liksom de "låghöjdsbanor" som och anlagts.

4.4 Mål inom Trygg välfärd.

Ur ÖSB 2019: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

4.4.1 Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om trygg och säker kommun i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Genom kontinuerligt samarbete med fastighetsägare/City Örebro bidrar förvaltningen till ett renare och tryggare city. Både Park och gata samt Vatten och avlopp deltar i projekt rörande Bus rapid transit (BRT). Laboratoriets datasystem har bytts ut till ett webbaserat system som ökar användbarheten både för laboratoriepersonalen och för uppdragsgivarna. Statistik över antalet prov med anmärkningar skall då kunna ske på ett enkelt sätt. 	<ul style="list-style-type: none"> Utveckling av förvaltningens säkerhetsorganisation. Det långsiktiga, strategiska arbetet gällande förebyggande arbete mot nedskräpning har under en längre tid saknats och den kommunövergripande organisationen är otydlig.

Prognos för indikatorer

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
DN	Vattenprover (Antal anmärkningar/antal dricksvattenprov)	12/652	7/557	14/584	0/600

Kommentarer till indikatorernas prognos

Antal prover är baserade på egenkontrollen på nätet. (Vattenverk och utökad provtagning ingår ej) Prover med anmärkning har förekommit främst i Sjöboviken, Västeråsen och Grythem (Nät som togs över av Örebro kommun 2018) Det har även varit prover med anmärkning på Hyttvägen i Garphyttan. Åtgärd ska beslutas i samråd mellan VV och LN då utredning om högreservoarens framtid pågår.

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om trygg och säker kommun

Uppdragen rörande utbyggnad av vatten- och avloppssystemet till omvandlingsområden enligt utbyggnadsplanen är ofta komplexa och tidskrävande, inte minst i planeringsskedet. Arbetet löper på ungefär som planerat med undantag av några områden som är försenade på grund av lång process för att få markåtkomst för ledningarna eller upphandling som blir överklagade.

Upphandling av ny vattenreservoar, Lyra, pågår. Lyra kommer att rymma 15 000 kubikmeter vatten, och vara 20 meter hög. Platsen, åsen i Adolfsberg i södra Örebro, medför att Lyra syns på långt håll och höjden ger ett bra, naturligt tryck för att örebroarna ska få ut vattnet i sina kranar. Planerad tid för färdigställande beräknas 2022.

Örebro kommun deltar tillsammans med fyra grannkommuner i arbetet att tillsammans med det kommunalägda Vätternvatten AB säkra dricksvattenleveranser från Vättern. Idag produceras Örebros dricksvatten genom infiltration av vatten från Svartån och reservvattentäkt saknas. För att långsiktigt trygga vår tillgång till rent dricksvatten är det av största vikt att arbetet med vatten från Vättern fortskrider. Vätternvatten AB beräknar att de kan leverera vatten från Vättern år 2027. För att säkra vattenförsörjningen fram till dess att kommunen får Vättern som ny vattentäkt ligger utredningen om Örebros råvattentillgång i Svartån till grund för fortsatta åtgärder på sjöarna uppströms. Under året ska Vatten och avlopp klimatsäkra råvattentillgången från Svartån i avvaktan på en ny vattentäkt. Bidrag har söpts och erhållits från Länsstyrelsen för att göra ett projekt samt åtgärdsplan angående mätning och reglering 2020 av råvattentillgången i Svartån.

För att långsiktigt trygga Svartån som vattentäkt pågår ett arbete med att inrätta ett vattenskyddsområde med föreskrifter som reglerar verksamheter i Svartåns avrinningsområde som kan påverka vattenkvaliteten negativt på både kort och lång sikt. Örebro kommun har lämnat in en ansökan till Länsstyrelsen om att inrätta ett vattenskyddsområde. Länsstyrelsen har lämnat synpunkter på vår ansökan och begärt kompletteringar. Tekniska nämnden deltar i den arbetsgrupp från Örebro kommun som arbetar med att komplettera ansökan.

Förnyelsetakten behöver öka på ledningsnätet. De beräkningar som tagits fram visar ett förnyelsetaktsbehov på 0,96 procent per år för vatten och 0,73 procent per år för spill och dag (baserat på en 10 års-period). Beräkningen är baserad på ledningsnätet vid årsskiftet 2016/2017. För att nå beräknad förnyelsetakt så behövs en budget på ca 84 mnkr/år För 2020 är budgeten på 47 mnkr.

Det långsiktiga, strategiska arbetet gällande förebyggande arbete mot nedskräpning har under en längre tid saknats och den kommunövergripande organisationen är otydlig. Park och Gatas insatser bygger på reaktiva insatser, där vi är de som plockar upp skräpet och tömmer sopkärnen. Att arbeta med förebyggande åtgärder kräver annan typ av organisation och annan kunskap än vad verksamheten har. Under året har ett nytt förslag till avfallsplan tagits fram där man särskilt behandlar frågan kring förebyggande arbete mot nedskräpning. Park och Gata har medverkat vid framtagandet av Avfallsplanen för att bidra med kunskap och erfarenhet i dessa frågor. I arbetet med Avfallsplanen medverkade också Park och Gata i de delar som handlade om att minska byggavfall och öka återvinningen av byggavfall vid entreprenader. En förhoppning finns att den nya avfallsplanen bidrar till ett mer kommunövergripande koordinerat och långsiktigt arbete påbörjas som kan ge positiva effekter. Då detta är ett långsiktigt arbete där olika funktioner, arbetssätt och metoder behöver synkroniseras i kommunen tillsammans med andra samarbetspartners och där ett gränsöverskridande arbete krävs, kommer vi inte se effekten förrän om några år.

Förvaltningen behöver stärka sin säkerhetsorganisation. Rekrytering av en säkerhetssamordnare som ska samordna arbetet förväntas bli klar i början av år 2020.

- Under hösten har verksamheterna arbetat med kontinuitetsplanering tillsammans med säkerhetsavdelningen. Arbetet kommer att fortsätta under 2020.

5. Analysunderlag – ekonomi.

Tekniska nämndens driftbudget för den skattefinansierade verksamheten är 172,5 mnkr. Totalt gör vi ett underskott i verksamheten med 38,2 mnkr.

Kostnaderna för nämndverksamheten överskreds med 0,1 mnkr. Detta beror i huvudsak på att många ledamöter varit nya och förvaltningen har därför bjudit in dem till fler studiebesök i våra verksamheter. Därmed har arvodeskostnaden ökat i förhållande till tidigare år.

Årets budget på 20 mnkr för vinterväghållningen överskreds med 17,6 mnkr. Vi befarade ett stort underskott redan efter vårvintern. Förvaltningen har gjort en sammanställning över kostnadsutvecklingen de senaste åren. En detaljerad redogörelse presenterades i samband med delårsrapporten i september. Vi kan konstatera att det är ett flertal olika parametrar som spelar in. Det handlar om allt från väderleken i sig till ökad ambitionsnivå och volym samt höjda entreprenadkostnader. Förvaltningen arbetar nu vidare med att se över vilka kostnadssänkande åtgärder som kan vidtas.

Kapitalkostnaderna för exploateringsinvesteringar, som inte ska belasta nämndens resultat, blev 3,1 mnkr högre än budgeterat.

Den övriga Park- och gatuverksamheten gör ett underskott på 15,9 mnkr. Även här har kapitalkostnaderna blivit högre än budgeterat, totalt 6,4 mnkr. När det gäller kapitalkostnader för asfalt har vi haft ett ” eget ” utrymme om 5 mnkr men under 2019 överskreds det. På liknande sätt skulle utbyte till LED-armaturer finansieras inom nämndens egna ram genom att elkostnaderna antogs minska. Så har varit fallet tidigare år men i takt med att staden vuxit har antalet armaturer ökat och därmed också elkostnaderna. Kommunstyrelsen och Programnämnd Samhällsbyggnad kommer att behandla fördelning av den s.k. volympotten 2019 under mars månad. Fördelning av volympott 2020 sker senare under 2020.

Utöver kapitalkostnaderna gör parkverksamheten ett underskott på 7,9 mnkr. Överlag handlar det om överskridande av budgetramar inom samtliga delar av verksamheten där de största är inom renhållning, trädvård/-vattning och gräsklippning. Inför 2020 ser verksamheten över skötselmanualer, frekvens- och ambitionsnivåer. Dessutom är tätare ekonomiuppföljningsmöten mellan planering och drift inplanerade. Avsikten är att tidigt kunna upptäcka avvikelser från budget vidta åtgärder i planeringen av arbetsuppgifter.

Även Parkeringsverksamheten gör ett underskott. Parkeringsintäkterna blev ca 1,6 mnkr lägre än budgeterat. Det beror framförallt på att kommunen inte upphandlat biljettautomater som vi skulle behövt för att byta ut de automater som inte fungerar. Oscariagaraget överfördes till Örebro Parkerings AB från och med september medan Conventumgaraget fortfarande är kvar inom nämndens ansvarsområde.

Fordon gör ett underskott på 0,2 mnkr i förhållande till årets budget. I resultatet ingår ett underskott om 0,7 mnkr som avser biogasmacken. Biogasmacken har haft stillestånd p.g.a. reparationer under en period och därför har försäljningen där gått ned. Vi begär att verksamhetens resultat ska justeras och inte ingå i överfört resultat.

Ledning och Stab gör ett sammantaget underskott på 1,3 mnkr. Underskottet beror till största delen på engångskostnader med anledning av flytten från Stadsbyggnadshus 2 till Citypassagen.

Utifrån resonemangen ovan har vi justerat resultatet inför överfört resultat för den skattefinansierade verksamheten enligt tabellen nedan.

Enhet	Resultat 2019	Justerat resultat	Underskott 10 %	Kommentar
Vinterväg	-17 600	0	0	
Park och gata exkl vinterväg:				
Kapitalkostnad exploatering	-3 149	0	0	Nollas i samband med bokslut
Kapitalkostnad gata	-4 600	0	0	Begärt kompensation KS mars
Kapitalkostnad park	-1 800	0	0	Begärt kompensation KS mars
Parkering	-1 600	-1 600	-160	
Park	-7 900	-7 900	-790	
Nämnd	-128	-128	-13	
Fordon	-169	0	0	Biogasmackens underskott 740 tkr
Ledning och stab	-1 249	-1 249	-125	
Nettokostnad	-38 195	-10 877	-1 088	

Avfallsverksamheten planerade i samband med budget för ett underskott på cirka 2,7 mnkr. Utfallet blev ett underskott på 1 mnkr. Det beror framförallt på att volymerna och därmed intäkter av s.k. annat avfall som kommit in till Atle blivit större än vi antog i samband med budget. Underskottet avräknas det egna kapitalet i samband med bokslut.

VA-verksamheten gör ett underskott på 12,3 mnkr. I samband med budgetarbetet togs inte kostnader för Vattenstämman, Vätternvatten AB och skyfallsförsäkring, totalt ca 3 mnkr, med. Dessutom har de budgeterade kostnaderna blivit högre än planerat. Den enskilt största orsaken till kostnadsökningen, ca 5 mnkr, beror på att investeringar inte har kunnat planeras enligt investeringsplan på grund av personalbrist. Det i sin tur har fört med sig att den personal vi har inte har kunnat debitera tid på dessa investeringsprojekt utan använt sin tid och därmed kostnaden i den löpande driften. Elkostnaderna vid båda våra verk blev ca 2 mnkr högre än budgeterat medan kostnader för slamsugning överskred budget med ca 1,5 mnkr. I underlaget inför det beslut till taxeändring som fattades i samband med ÖSB 2020 har förvaltningen tagit hänsyn till dessa förändringar. Redovisning av skulden till abonnenterna och förändringen av det egna kapitalet sker i balansräkningen.

Vi har inte fått något anslag för Fordonsgas. För första året sedan verksamheten startade redovisar verksamheten ett överskott med 0,3 mnkr. Förvaltningen avser att förändra organisationen för vår totala biogasverksamhet som idag återfinns inom både Fordons-, Avfalls- och VA-verksamheterna under 2020.

Vi har inte lyckats med att rekrytera ingenjörer i den takt vi önskat till varken park- och gatuverksamheten eller VA-verksamheten. Detta har lett till att vi inte kunnat planera och projektera investeringar på planerat sätt. En stor del av investeringarna har inte att kunna fullföljas under 2019 utan skjuts fram till 2020 och senare. Inom VA-verksamheten har vi också prioriterat om mellan våra olika objekt och ökat förnyelsetakten. För den skattefinansierade verksamheten pågår ett arbete inom vårt programområde dels i syfte att anpassa investeringsvolymen till en hanterbar nivå dels att kapitalkostnaderna ryms inom avsatta pottor.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Skattefinansierad verksamhet

Nämnd	2018 Bokslut	2019 Bokslut	2019 Budget	2019 Avvikelse	Förändr tkr 2018 o 2019	Förändr % 2018 o 2019
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-98	-84	-100	16	13	-14
5 Personalkostnader	-636	-848	-760	-88	-212	33
7 Övriga kostnader	-84	-85	-30	-55	-1	2
Netto	-817	-1 018	-890	-128	-201	25

Vi hade inte avsatt något i planeringsreserven.

Park och gata vinterväg	2018 Bokslut	2019 Bokslut	2019 Budget	2019 Avvikelse	Förändr tkr 2018 o 2019	Förändr % 2018 o 2019
3 Intäkter	4 457	4 567	2 250	2 317	110	2
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-28 040	-34 755	-18 814	-15 941	-6 715	24
6A Lokalhyror	-179	-195	-131	-64	-16	9
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-2 972	-6 656	-3 058	-3 598	-3 684	124
7 Övriga kostnader	-798	-572	-247	-325	226	-28
Netto	-27 533	-37 612	-20 000	-17 612	-10 079	37

En utförlig sammanställning av kostnadsutvecklingen för vinterväghållningen framgick av särskild bilaga i samband med delårsrapporten i september. Arbetet pågår med att se över arbetssätt, frekvens och ambitionsnivåer.

Park och gata exkl vinterväg	2018 Bokslut	2019 Bokslut	2019 Budget	2019 Avvikelse	Förändr tkr 2018 o 2019	Förändr % 2018 o 2019
3 Intäkter	217 759	236 358	191 051	45 308	18 600	9
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-172 321	-181 332	-159 273	-22 059	-9 011	5
5 Personalkostnader	-82 019	-84 337	-89 606	5 269	-2 318	3
6A Lokalhyror	-10 087	-11 976	-10 395	-1 581	-1 889	19
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-66 841	-82 313	-48 932	-33 381	-15 471	23
7 Övriga kostnader	-11 018	-16 013	-6 581	-9 432	-4 995	45
Netto	-124 528	-139 600	-123 735	-15 865	-15 072	12

De ökade intäkterna under 3 beror på att vi haft fler uppdrag, både internt inom förvaltningen och externt än vad vi budgeterat för. Detta har också påverkat att kostnaderna för att genomföra dem slagit igenom med ökade kostnader inom 4,6 och 7. De ”egentliga” underskotten avser ökade kapitalkostnader, minskade biljetintäkter samt ökade kostnader inom parkverksamheten. Vi begär att de ökade kapitalkostnaderna lyfts av i samband med justering inför överfört resultat.

Kapitalkostnader exploatering	2018 Bokslut	2019 Bokslut	2019 Budget	2019 Avvikelse	Förändr tkr 2018 o 2019	Förändr % 2018 o 2019
3 Intäkter	4 168	1 110	1 000	110	-3 058	-73
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-11 047	-25 059	-21 800	-3 259	-14 012	127
Netto	-6 879	-23 949	-20 800	-3 149	-17 070	248

I samband med bokslutet kommer delar av kostnaderna att bokas mot kommunens egna kapital.

Fordon	2018 Bokslut	2019 Bokslut	2019 Budget	2019 Avvikelse	Förändr tkr 2018 o 2019	Förändr % 2018 o 2019
3 Intäkter	115 191	119 536	118 477	1 059	4 345	4
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-56 281	-55 255	-54 433	-822	1 025	-2
5 Personalkostnader	-17 886	-17 625	-19 004	1 379	261	-1
6A Lokalhyror	-9 782	-10 435	-10 060	-375	-653	7
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-36 315	-37 931	-36 954	-977	-1 616	4
7 Övriga kostnader	-1 950	-2 135	-1 704	-431	-186	10
Netto	-7 022	-3 846	-3 678	-168	3 176	-45

Anslaget avser Combuds verksamhet. Om vi lyfter bort det negativa resultatet för Biogasmacken gör verksamheten ett nollresultat.

Ledning		2018	2019	2019	2019	Förändr tkr	Förändr %
		Bokslut	Bokslut	Budget	Avvikelse	2018 o 2019	2018 o 2019
3	Intäkter	7 284	7 696	7 400	296	412	6
4	Inköp tillg o vhet samt bidrag	-302	-596	-93	-503	-294	98
5	Personalkostnader	-1 716	-1 226	-1 276	50	489	-29
6A	Lokalhyror	-38	-766	-54	-712	-728	1 915
6B	Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-497	-436	-160	-276	60	-12
7	Övriga kostnader	-1 127	-1 553	-2 111	558	-426	38
Netto		3 605	3 118	3 706	-588	-487	-14

Stab		2018	2019	2019	2019	Förändr tkr	Förändr %
		Bokslut	Bokslut	Budget	Avvikelse	2018 o 2019	2018 o 2019
3	Intäkter	4 390	3 851	3 667	184	-539	-12
4	Inköp tillg o vhet samt bidrag	-696	-799	-365	-434	-103	15
5	Personalkostnader	-7 479	-7 765	-7 931	166	-286	4
6A	Lokalhyror	-400	-217	-613	396	183	-46
6B	Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-101	-116	-84	-32	-14	14
7	Övriga kostnader	-2 521	-2 724	-1 782	-942	-203	8
Netto		-6 807	-7 769	-7 108	-661	-962	14

Våra administrativa enheter har haft höga kostnader av engångskaraktär i samband med flytten från Stadsbyggnadshus 2 till Citypassagen vilket gett ett underskott.

Taxefinansierad verksamhet

VA- och Avfallsverksamheterna finansierar sin verksamhet inom ramen för respektive taxas långsiktiga utveckling.

Avfall		2018	2019	2019	2019	Förändr tkr	Förändr %
		Bokslut	Bokslut	Budget	Avvikelse	2018 o 2019	2018 o 2019
3	Intäkter	142 103	152 484	148 635	3 849	10 381	7
4	Inköp tillg o vhet samt bidrag	-71 742	-69 172	-67 765	-1 407	2 569	-4
5	Personalkostnader	-35 490	-36 475	-36 594	119	-985	3
6A	Lokalhyror	-1 163	-1 308	-1 244	-64	-144	12
6B	Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-26 604	-29 827	-28 172	-1 655	-3 224	12
7	Övriga kostnader	-16 533	-16 722	-14 859	-1 863	-189	1
Netto		-9 429	-1 020	0	-1 021	8 409	-89

Tack vare ökade intäkter för förorenade massor blir resultatet ett underskott på 1 mnkr i stället för det planerade underskottet på 2,7 mnkr.

VA		2018	2019	2019	2019	Förändr tkr	Förändr %
		Bokslut	Bokslut	Budget	Avvikelse	2018 o 2019	2018 o 2019
3	Intäkter	294 726	299 158	308 240	-9 082	4 433	2
4	Inköp tillg o vhet samt bidrag	-155 508	-157 707	-170 503	12 796	-2 199	1
5	Personalkostnader	-68 282	-70 387	-76 026	5 639	-2 105	3
6A	Lokalhyror	-2 416	-3 550	-3 459	-91	-1 134	47
6B	Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-57 516	-61 634	-40 913	-20 721	-4 118	7
7	Övriga kostnader	-18 715	-18 217	-17 339	-878	498	-3
Netto		-7 711	-12 336	0	-12 336	-4 625	60

Verksamheten gör ett underskott med 12,3 mnkr vilket är ca 3 mnkr högre än prognos 2. Resultaten för både Avfall och VA regleras mot eget kapital i bokslutet.

Fordonsgas		2018	2019	2019	2019	Förändr tkr	Förändr %
		Bokslut	Bokslut	Budget	Avvikelse	2018 o 2019	2018 o 2019
3	Intäkter	6 578	7 499	7 602	-103	921	14
4	Inköp tillg o vhet samt bidrag	-1 856	-1 726	-2 147	421	130	-7
6B	Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-5 170	-5 069	-5 300	231	102	-2
7	Övriga kostnader	-86	-371	-155	-216	-285	331
Netto		-535	333	0	333	868	-162

Vi har inte fått något anslag för Fordonsgas. För första gången sedan verksamheten startade gör vi ett överskott.

5.2 Investeringar

Möjligheterna att kunna genomföra våra investeringar i den takt vi planerat är beroende av att vi kan rekrytera/behålla våra projektledare och att ramavtal med entreprenörer upphandlas.

Vi har inte lyckats med att rekrytera ingenjörer i den takt vi önskat till varken park- och gatuverksamheten eller VA-verksamheten. VA har dessutom haft problem med att få beslut om markåtkomst. Detta har lett till att vi inte kunnat planera och projektera investeringar på planerat sätt. En stor del av investeringarna har inte kunnat fullföljas under året. Inom VA har vi också prioriterat om mellan våra olika objekt och ökat förnyelsetakten.

Under hösten påbörjades ett arbete med att reducera investeringsnivån inom den skattefinansierade delen av vår verksamhet. Hänsyn har tagits till det uppdraget när vi gjort bedömning av hur mycket av kvarvarande anslag som ska flyttas med till 2020. Ett reviderat förslag som avser 2020 och framåt kommer att presenteras för Tekniska nämnden i mars.

Bredband	2019 Utfall	2019 Budget	Återstår	Begärs överfört
302-010 Gemensamt	-2 182	-59 154	56 972	10 000
Summa	-2 182	-59 154	56 972	10 000

Tekniska nämnden har efter beställning av Kommunstyrelseförvaltningen, ansvaret för att bygga ledningsnät för att möjliggöra utbyggnad av bredband. Det är först i år som arbetet kommit i gång på allvar. Merparten av anslaget kommer alltså skjutas över till kommande år.

Fordon och inventarier	2019 Utfall	2019 Budget	Återstår	Begärs överfört
Fordon, skattefinansierat	-28 182	-32 400	4 218	4 218
Fordon, taxefinansierat	-5 151	-18 000	12 849	12 849
Inventarier fordon	-786	-2 315	1 529	1 529
Inventarier övrigt/arbetsredskap	-1 130	-1 000	-130	-130
Summa	-34 119	-52 715	18 596	18 466

Park och gata	2019 Utfall	2019 Budget	Återstår	Begärs överfört
303-101 Gemensamt	-1 211	-1 059	-152	0
303-246 Gatubelysning	-4 041	0	-4 041	-4 041
303-516 S Strandgatan omb trädföry	0	-5 000	5 000	0
303-520 Parkeringsledningssystem	0	-1 000	1 000	0
303-551 Ombyggn av trästrandsskon. öst	0	2 993	-2 993	0
303-552 Vattenskyddsåtg Vattenverksaga	0	-2 287	2 287	0
303-556 Trafiksäkerhet vid skolor	-1	-57	56	0
303-561 Planlager för flis, snötipp	-539	-1 709	1 170	1 170
303-563 Ombyggnad av Restalundsvägen	-262	-220	-42	-42
303-564 Hjälmarens Muddring rännan Hemf	-414	-2 000	1 586	1 000
303-565 Asfaltsunderhåll Komponentavsk	-47 078	-36 489	-10 589	-10 589
303-566 Turistvägvisning	-54	-4 500	4 446	1 500
303-567 Trappor	-14	-5 000	4 986	4 000
303-568 Biofilter Raingarden	-82	-2 875	2 793	875
303-569 Sortering på stan	0	-148	148	0
303-572 Biljettautomater parkering	-898	-2 298	1 400	1 400
303-573 Industrispår ny växel Törsjö	-6 107	-5 991	-116	-116
303-575 LED belysning	-9 180	-15 847	6 667	6 667
303-576 Trafiksignalanläggningar	-2 124	-6 689	4 565	3 000
303-835 Dammar	-120	-12 973	12 853	12 853
303-836 Konstbyggnader	-343	-42 000	41 657	25 657
303-837 Dagvattenpumpstn Våghustorget	-31	-1 500	1 469	1 469
303-838 Omb gator i sb m förnyelse VA-	-3 701	-4 683	982	0
303-839 Gatubelysn stolpar o kablar	-10 894	-9 604	-1 290	-1 290
303-891 Tillgänglighetsåtgärder	-1 305	-1 937	632	500
303-892 Förstärkn räcken Svartån	0	-423	423	0
303-893 Trafikräkning	-3	-1 872	1 869	1 000
303-917 Bullersanering	-226	-2 946	2 720	2 720
303-961 Industrispår	-523	-1 673	1 150	1 150
303-991 Trafiksäkerhetsobjekt	-2 398	-6 464	4 066	3 102
303-998 Trafikreglering	-316	-2 102	1 786	716
306-040 Skolan i park och natur	-612	-1 500	888	888
306-041 Svalsjöparken	0	-3 000	3 000	3 000
306-042 Temalek Stadsparken	-129	-3 500	3 371	3 371
306-043 Träd på Hertig Karls Allé	0	-5 000	5 000	0
306-118 Plaskdammar	-574	-4 274	3 700	3 700
306-120 Trädplantering	-3 355	-3 498	143	143
306-136 Parker reinvestering naturplan	-9 031	-12 344	3 313	-31
306-138 Fjärilens landskap	-3 034	-3 133	99	99
306-139 Brunnsparken	0	-1 600	1 600	0
306-140 Lekplatser	-4 455	-8 645	4 190	545
Summa	-113 055	-224 847	111 792	64 416

Avfall	2019 Utfall	2019 Budget	Återstår	Begärs överfört
301-520 Utbyggnad planer	-2 176	-1 000	-1 176	0
301-578 Metodutveckling	-1 797	-1 500	-297	0
301-579 Ombyggnad deponigas Atle	-1 423	-210	-1 213	0
301-585 Behandling av matavfall	-140	-2 750	2 610	1 030
301-588 Fastighet & inventarier Avfall	-131	-1 000	869	0
301-589 Ny Deponi Atle	-13	-250	237	0
Summa	-5 680	-6 710	1 030	1 030

VA	2019 Utfall	2019 Budget	Återstår	Begärs överfört
302-010 Reningsverk ochgemensamt	-6 446	-17 921	11 475	3 032
302-110 RVÖ vattenfas	-7 040	-2 535	-4 505	0
302-111 RVÖ slamfas	-18	-5 193	5 175	5 175
302-113 Kväveprojektet	-766	0	-766	0
302-120 Brevens	-335	0	-335	0
302-170 Odensbacken	0	-1 600	1 600	1 600
302-200 Spillvattenpumpstationer	-2 837	0	-2 837	0
310-501 Egna vattenmätare	-2 076	-2 126	50	-737
311-001 Gemensamt LN	-924	-7 655	6 731	6 974
311-201 Servicebilar LN	-340	-1 850	1 510	1 510
311-203 Betalstationer	-15	-960	945	945
312-001 Vattenledn. gem	-92	-2 193	2 101	2 101
312-101 Spillvattenledning gemensam	-949	-1 200	251	795
314* Föryelse	-63 577	-56 500	-7 077	0
315* Planering	-65 221	-121 300	56 079	58 630
316* Exploatering	-40 005	-65 700	25 695	16 067
318-714 Mogetorpsprojektet/Vättern	-31	0	-31	0
318-720 Skråmsta ombygg reservoar o ka	-4 437	-8 000	3 563	3 563
318-721 Nytt vattentorn	-624	-40 134	39 510	39 515
318-991 Svampen Hissar	-173	-6 847	6 674	0
318-994 Ny tryckstegringsstation Lanna	-2 736	-3 294	558	558
318-995 Ny kraft Ekeby-Almby	-125	-300	175	175
	-198 767	-345 308	146 541	139 903

Fordonsgas	2019 Utfall	2019 Budget	Återstår	Begärs överfört
307-010 Gemensamt	-1 013	-5 750	4 737	4 737
Summa	-1 013	-5 750	4 737	4 737

6. Övriga åtaganden.

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Markeringen visar om arbetet med åtagandet pågår enligt plan, om arbetet är på planeringsstadiet eller om nämnden behöver stöd.

6.1 Kommunövergripande åtagande

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Miljöprogrammet (Klimatstrategi, Avfallsplan, Naturplan, Grönstrategi, Trafikprogram, Vattenplan, Gifsfritt Örebro och Strategi för miljöanpassat byggande): Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och de åtgärder som fastställts i styrdokument inom Miljöprogrammet utförs	☒	☐	☐	Flera av dokumenten är nyligen reviderade eller kommer inom kort att revideras. I de nya planerna finns flera åtgärder riktade till TF inom de närmaste åren och det kan komma att krävas prioriteringar av dessa på grund av otillräckliga personella och ekonomiska resurser.
Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs	☒	☐	☒	Park och Gata har bidragit genom föreläsning om barnkonventionen och arbete med lekmiljöer på Tekniska förvaltningens Förvaltningsdag. Förvaltningen behöver stöd avseende utbildning.
ANDT: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att förebyggande arbete sker enligt Strategi med fokus på förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak.	☐	☐	☒	
Hållbar arbetsmiljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs	☐	☐	☒	
Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.	☒	☐	☒	Behöver stöd i genomförande utifrån kommungemensamma delar.

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs	☐	☒	☐	
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs	☐	☒	☐	
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs	☐	☐	☒	
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället	☒	☐	☐	Uppdrag från Park och Gata till föreningsverksamhet sker kontinuerligt. Samverkan sker med ideella organisationer kring Åternyttan.
Nämnden ansvarar för att möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden	☒	☐	☐	Förarbete kring digital utbyggnad av bredband på landsbygden har inletts på Park och Gata, för att säkerställa den digitala infrastrukturen och möjligheten att leva och verka på samma villkor oavsett om man lever i städer, tätort eller på landsbygd.

6.2 Programövergripande uppdrag och förhållningssätt

I kapitel 5 i Programplan med budget 2019 lyfter Programnämnd samhällsbyggnad några särskilt prioriterade uppdrag och förhållningssätt till driftsnämnderna inom programområdet. Dessa följs upp nedan. Med programövergripande avses även programgemensamt.

Programövergripande uppdrag/ förhållningssätt	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Berörs inte	Eventuell kommentar
Samordna och informera om arbetsprocesser/ insatser inom trafik och infrastruktur: Ytterligare samordna arbetsprocesserna och till medborgare (och andra berörda), utifrån ett helhetsperspektiv, informera om olika investeringar och åtgärder kring trafiken och dess infrastruktur.	☒	☐	☐	☐	Ett exempel är att vi har medborgardialoger vid större ändringar i trafikregleringen. Se mer i kapitel 4.1.5.
Tydliggöra/synliggöra långsiktiga behov: Tydliggöra och synliggöra behoven av verksamhet (berör särskilt kultur och fritidsområdet) och i ett tidigt skede inkludera dessa i samhällsplaneringsprocessen.	☒	☐	☐	☐	
Minska klyftorna: Bidra till arbetet med att minska klyftorna. Ett viktigt område är insatser som möjliggör möten mellan människor.	☒	☐	☐	☐	Nämndens bidrag inom arbetsmarknadsområdet, se kapitel 4.1.2. Arbete pågår med att skapa attraktiva gröna mötesplatser
Effektivisera: Effektivisera verksamheten enligt de kommungemensamma krav som finns.	☒	☐	☐	☐	
Reducera investeringsprogrammet för att minska driftkostnadskonsekvensen.	☒	☐	☐	☐	Park och Gata är delaktiga i arbetet med att reducera investeringsprogrammet
Förbättra skolresultaten. Bidra till det kommungemensamma prioriterade utvecklingsområdet om att förbättra skolresultaten. Till exempel genom olika insatser öka kvaliteten på skolgårdar, i trafikmiljön runt skolor mm.	☒	☐	☐	☐	Gata och trafik har bland annat gjort åtgärder för att höja trafiksäkerheten på Kävivägen, Bäckvägen, Grenadjärgatan, Karlslundsgatan. Detta är ett arbete som är pågående och löper över flera år och

Programövergripande uppdrag/ förhållningssätt	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Berörs inte	Eventuell kommentar
					är ett av grunduppdragen som väghållare.
Intern samordning inom programområdet: Aktivt arbeta för förbättrad samordning inom programområdet.	☒	☐	☐	☐	
Dialog och samverkan med civila samhället: Inom sitt verksamhetsområde utifrån ett helhetsperspektiv, utveckla former för dialog och samverkan med det civila samhället.	☒	☐	☒	☐	Det är en fortsatt ökning av material till återanvändning vilket är resultatet av ett utökat och framgångsrikt samarbete med föreningarna kring Åternyttan. Park och gata behöver stöd i arbetet.
Effektiv lokalanvändning: Inom sitt verksamhetsområde, för kommunens om helhet och i samverkan med andra, öka förutsättningarna för en ökad samordning av lokaler och effektivare lokalanvändning.	☒	☐	☐	☐	Förstudie pågår avseende nya lokaler istället för Aspholmen.
Digitalisering: Bidra till att den programgemensamma digitaliseringsstrategin verkställs.	☒	☐	☐	☐	
Programgemensamt utvecklingsarbete: Bidra till övrigt programgemensamt utvecklingsarbete som ägs av programdirektör.	☒	☐	☐	☐	Ett prioriterat utvecklingsarbete är för mandatperioden skapa förutsättningar för att effektivisera samordningen av arbetsprocesserna inom programområdets verksamheter. Arbetet med att utveckla samverkan över programområdesgränserna, de kommunala bolagen mm ingår också här. Ett annat är att fortsatt synliggöra konsekvenserna av den växande staden genom framtagande av nyckeltal.

7. Fem år i sammandrag.

Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Befolkning					
Antal invånare Örebro kommun (preliminära siffror för 2018)					Preliminära siffror 2019
- totalt	144 258	146 631	150 192	153 317	155 643
- kvinnor	73 193	74 171	75 829	77 342	78 442
- män	71 065	72 460	74 363	75 975	77 201
Anställda Tekniska förvaltningen					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare					
- totalt	465	361	373	376	375
- kvinnor	138	94	102	104	111
- män	327	267	271	272	264
Antal visstidsanställda, årsarbetare					
- totalt	31	31	28	21	13
- kvinnor	7	4	5	6	3
- män	24	27	23	15	10
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden					
- totalt	5,2	5,5	5,2	4,9	4,9
- kvinnor	7,1	7,3	5,8	5,5	6,1
- män	4,4	4,9	5	4,7	4,4
Korttidsfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd (procent)					
- totalt	5,5	7,1	5,8	6,75	6,4
- kvinnor	5,9	10,9	7,2	8,27	8,1
- män	5,4	5,9	5,4	6,18	5,7
Organisationsutveckling					
Antal balansräkningsenheter	2	2	2	2	2
Park och gata					
Gator/vägar i Örebro (km) *	459	461	* 464	* 477	* 477
Gång och cykelvägar i Örebro (km) *	278	279	* 282	* 282	* 357
Skadeärenden (antal)	79	73	92	80	58
Vinterväghållning (tkr)	28 735	24 975	23 015	27 533	37 611
Vinterväghållning körbanor (kr/m ²)	4,7	3,2	3,0	3,8	5,79
Vinterväghållning gång/cykelvägar (kr/m ²)	13,8	13,6	12,4	13,4	13,24
Asfaltsunderhåll körbanor (tkr)	20 714	10 545	28 074	12 034	** 36 711
Asfaltsunderhåll gång/cykelvägar (tkr)	5 945	5 102	3 878	690	** 10 189
Väghållning kostnad per m ² körbanor sommars/vinter (resultatet är beroende av väderförhållanden under vintermånaderna)	6,1	6,3	6,3	7,3	9,0
* Utfall 2017, 2018 och 2019 för indikator "Gator/vägar i Örebro" samt "Gång och cykelvägar i Örebro" är uppskattade siffror					
** Stor ökning då det varit eftersatt underhåll som Park och gata efter ny upphandling har arbetat för att komma ikapp under 2020.					
Fordon					
Kommunens inköpta volymer av drivmedel (tkr)					
- Bensin	1 492	1 174	1013	1 110	1 212
- Biogas	3 753	3 994	4480	4 879	4 895
- Diesel	7 500	6 706	6592	5 650	5 769

Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
- HVO100	-	653	1726	3 462	4 007
- Etanol	152	127	72	20	12
Avfall					
Matavfall till rötning (ton)	8 388	8 935	8 740	8 903	8837
Hushållsavfall till förbränning (ton)	22 490	22 786	22 565	21 838	22 791
Förberedelse för återanvändning (ton)	183,4	379,0	427,3	538	548
Vatten och avlopp					
Antal avloppsstoppar, (stycken)	42	65	83	56	72
Antal vattenläckor (stycken)	63	98	78	116	75
Ledningslängd (km)	1 819	1 843	1 844	1 863	1938

8. Bilagor.

Bilaga 1 Under perioden avslutade och pågående uppdrag

Uppdrag	KF/PN/DN *	Status	Kommentera uppdragets status
Bygga ny vattenreservoar vid Glomman.	KF	Pågår	Upphandlingen pågår men är något försenad (cirka 3 månader). Byggstart planerad till mars 2020 och planerad tid för färdigställande beräknas till sommaren 2022.
Fortsatt bidra till projekt ”Vatten från Vättern”	KF	Pågår	Vatten och avlopp deltar aktivt i arbetet med Vätternvatten genom tekniska råd samt förse Vätternvatten AB med underlag som behövs för framtida vattenförbrukning etc. Vatten och avlopp förbereder även egna anläggningar för hopkopplingen med Vätternvatten. I oktober 2019 gjorde tjänstemän och politiker ett studiebesök på Sydvatten för att lära sig mer om deras erfarenheter.
Fortsatt bidra för ett vattenskyddsområde för Svartån.	KF	Pågår	Konsultuppdrag pågår för att besvara Länsstyrelsens kompletterande frågor på framtaget förslag. Detta startades upp under 2019 och kommer slutföras 2020.
Bidra till en förbättrad vattenkvalitet i Hjälmarén	KF	Pågår	<p>Utbyggnad av VA enligt beslutad VA-plan.</p> <p>Minskade utsläpp av fosfor. Fortsatt arbete med optimering av processen och en strävan att nå målvärdet 0,17 mg/l i utgående renat avloppsvatten. Målet uppnåddes under 2019 då medelvärdet för året blev 0,17 mg/l.</p> <p>Återföring av slam till produktiv mark. Målet för år 2019 är att samtliga slampartier ska vara godkända för spridning och att minst 100 procent av slammets ska återföras till produktiv mark. Två månaders slamproduktion klarade inte Revaq-systemets hårda krav varför 83 procent av den totala slammängden spreds på produktiv mark under 2019.</p> <p>Inventering av kemikalier med fokus på risk- och utfasningsämnen hos anslutna industrier har pågått under 2019 och skall slutföras under första kvartalet 2020.</p> <p>Anläggande av dagvattendamm i Strömsborg. Byggstart år 2018 och beräknas klar under 2020.</p>
Hygien- och rengöringsartiklar som innehåller mikroplaster i kommunens verksamheter ska fasas ut. Teknik som renar vatten från läkemedelsrester och mikroplaster i kommunens reningsverk ska undersökas.	KF	Pågår	Under 2019 har Skebäckverket utfört en förstudie hur verket kan byggas om för att erhålla läkemedelsrening. Under 2020 kommer arbetet med införande av läkemedelsrening att fortgå för att mer i detalj visa på hur denna rening kan implementeras på verket. Syftet är också att erhålla en rening av organiska miljögifter, såsom t.ex. PFAS.

Uppdrag	KF/PN/ DN *	Status	Kommentera uppdragets status
Fortsatt driva verkställighet av åtgärder i avfallsplan för både Örebro kommun som organisation samt geografiskt område.	KF	Pågår	Fortsatt under verksamhetsåret, flera av åtgärderna under ledning av KSF.
Utöka och fördjupa samarbetet med grannkommuner och regionen.	DN	Pågår	Under verksamhetsåret har struktur och former för kommande fördjupade samarbetet utformats i form av utkast till samverkansavtal. Beslutsprocess hos respektive tänkt avtalspart/kommun har genomförts och preliminärt så kommer följande organisationer/kommuner inleda samarbetet under början av 2020, Sydärkes kommunalförbund, Samhällsbyggnadsbergslagen, Kumla och Örebro.
Fortsatt hämtning av förpackningar och tidningar tillsammans med hushållsavfall.	DN	Pågår	Möjlighet att lämna förpackningar och returpapper bostadsnära genom färgsorteringssystemet erbjuds fortsatt villor, småhus och fritidshus.
Fortsatt bidra i utredning kring långsiktigt hållbara lösningar för avfallshandling i förtätade stadsmiljöer	KF	Pågår	Övergripande förstudie/utredning kring problembild och potentiella åtgärder har genomförts under året och arbetet övergår nu i en nästa fas där fortsättningen innehåller ett antal mer konkreta åtgärder.
Bistå i arbetet med framtagande av en revidering/ny avfallsplan	KF	Pågår	Förslag till ny avfallsplan finns nu framtagna och är utställd på remiss. Remissperioden avslutas under januari 2020 och därefter kommer synpunkter beaktas och eventuella revideringar i nya planen göras. Verkställighetsbeslut för den nya avfallsplanen planeras till sommaren 2020.
Delta i kommunens arbete med tolkning och tillämpning av nya producentansvarsförordningen.	DN	Pågår	Dialog och samråd med representanter för producentansvarsorganisationerna har genomförts och Avfall har i dessa tydliggjort förutsättningar bland annat för avfallshämtning, nyttjande av allmänplatsmark, stadsbyggnad och stadsplanering i Örebro. Vi har även i dessa samråd aviserat vårt intresse för ett fortsatt möjligt nyttjande av infrastruktur som kan vara relevant för insamling av förpackningar och returpapper. Örebro kommun skulle i så fall arbeta på uppdrag av en producentorganisation givet att full kostnadstäckning erhålls. Diskussion och beslut kring detta väntas under 2020.
Kommunen ska stärka möjligheterna till rekreation och motion genom att rusta upp våra naturreservat, parker och motionsspår.	KF	Pågår	Under året har ombyggnation av Oskarsparken påbörjats. De två första etapperna av ombyggnation av Norrbyparken har genomförts. Byggnation av lekmiljöer och spontanidrottsplatser har skett i Varbergaprojektet, Lilla Bråtenvägen och Tjäderleken.
Bidra till arbetet med områdesvisa handlingsplaner	KF	Pågår	Arbetet med områdesvisa handlingsplaner har legat nere under 2019. Gata och trafik har inte fått indikationer på att det dock skulle vara avslutat.
Fortsatt bibehålla kundnöjdhet vad gäller vinterväghållning och sandupptagning	KF	Pågår	Park och gata har en utmaning att få en budget i balans i förhållande till tillgänglighet och framkomlighet samt förväntansnivå från medborgarna.

Uppdrag	KF/PN/ DN *	Status	Kommentera uppdragets status
			Ett utvecklingsarbete har påbörjats (och kommer att fortsätta under år 2020) för att möta kraven på en budget i balans, bland annat tas en åtgärdsplan fram, justeringar i arbetssätt, ambitionsnivåer gällande vinterväghållningen ses över och nytt politiskt beslut kring servicegarantier behöver tas fram. Budgeten har ej reviderats på 10 år och en revidering krävs utifrån utökat uppdrag. En konsekvens av detta arbete kan bli en lägre standard av vinterväghållningen och sämre kundnöjdhet.
Samordning av gatuarbeten	KF	Pågår	Arbete pågår med att optimera processer inom området.
Trygghetsskapande belysningsåtgärder	KF	Pågår	Vid ombyggnation, nyinvestering eller vid reinvestering i belysningsanläggningen är trygghetsskapande åtgärder primär.
Fortsätta arbetet med att tillgänglighetsanpassa våra offentliga miljöer	KF	Pågår	Ett arbete som löper över tid och som ingår i grunduppdraget som väghållare. Vid ombyggnation eller som ren investering fasas kanter och kontrastmålas kantsten för att öka tillgänglighet.
Arbetet med att klottersanera för att skapa en trygg och trevlig miljö ska fortsätta under 2019.	KF	Klart	Ingår i det dagliga uppdraget.
Inom sitt verksamhetsområde verkställa grönstrategin.	KF	Pågår	Under året har flera satsningar på ökad biologisk mångfald och ekosystemtjänster genomförts. Framförallt är det sådd och plantering av blomsterängar för att gynna polinerande insekter som genomförts.
Bidra till arbetet med omvandling från trafikleder till stadsgator	KF	Pågår	Gata och trafik bidrar i uppdraget med kompetens inom trafikprocessen.
Bidra till arbetet med detaljplan för Södra station	KF		Park och gata deltar i arbetet genom medverkan ibland annat fokusgrupper och detaljplanegranskning.
Bidra till uppdrag som stimulerar ett tryggt och ökat cyklande	KF	Pågår	Park och gata bidrar bland annat genom god väghållning, exempelvis sopsaltning av gång- och cykelbanor under vinterhalvåret. Trafikingenjörer bidrar vid investering i nya cykelstråk med sin kompetens inom trafikprocessen.
Bidra till att skapa tillgängliga mötesplatser för lek, motion, rekreation och kultur, så kallade ”strukturskapande samhällsfunktioner”.	KF	Pågår	I parker och grönområden har det skapats mötesplatser för lek, motion och rekreation. Utöver de lekplatser som byggts om eller tillkommit har det anlagts spontanidrottsplatser och iordningställt grillplatser och sittplatser.
Bidra till utveckling av Karlslund respektive Brunnsparken.	KF	Pågår	Parkenheten har varit representerade i arbetet med att planera för utveckling av Karlslund och Brunnsparken.
Genomförande av muddring i Hjälmarén	KF	Pågår	Arbete pågår med att ta fram underlag för tillståndsprövning i Miljödomstolen. Det pågår även ett intensivt arbete med att hitta avsättning för muddringsmassorna.
Möjliggöra för laddstationer till elbilar på kommunal mark.	KF	Ej påbörjat.	

Uppdrag	KF/PN/ DN *	Status	Kommentera uppdragets status
Bidra till uppdraget om att färdigställa ombyggnationen/breddningen av Skebäcksbron.	KF	Klart	
Flera trafiksäkerhetsåtgärder vid platser där många barn rör sig kommer att genomföras under 2019.	KF	Pågår	Gata och trafik har bland annat gjort åtgärder för att höja trafiksäkerheten på Kåvivägen, Bäckvägen, Grenadjärgatan, Karlslundsgatan. Detta är ett arbete som är pågående och löper över flera år och är ett av grunduppdragen som väghållare.
Bidra till färdigställandet av strategi för påverkan av resvanor.	KF	Pågår	Park och gata ingår i samhällsbyggnads trafikprocess.
Uppdrag kring mötesplatser för integration (klyftor) – prioriterat uppdrag	KF	Pågår	I parker och grönområden har det skapats mötesplatser för lek, motion och rekreation. Utöver de lekplatser som byggts om eller tillkommit har det anlagts spontanidrottsplatser och iordningställt grillplatser och sittplatser
Bidra till att utveckla dagens linjenät för att uppnå bättre kundnöjdhet och ökad kostnadseffektivitet (BRT) (klyftor) – prioriterat uppdrag	KF	Pågår	Park och gata bidrar genom medverkan i projekt- eller fokusgrupper.
Örebro kommun ska vara en trygg kommun att bo och vistas i. Trygghetskänslan påverkas av en rad olika faktorer. Att hålla en stadskärna ren och snygg och bostadsområdena välskötta med belysning som fungerar, skräp som är upplockat och klotter som är bortsanerat ökar tryggheten och attraktiviteten för kommunens invånare och besökare och därför ska detta arbete fortsatt prioriteras.	KF	Pågår	Park och gata arbetar dagligen med frågor som handlar om trygghet. Samarbete med centrala fastighetsägare, City Örebro, näringsidkare, polismyndigheten och allmänheten sker kontinuerligt. Renhållning är en central del i vår verksamhet samt i arbetet kring trygghet. Under året har det kommunövergripande samarbetet ökat. Belysning i det offentliga rummet ska både vara estetiskt tilltalande men även höja känslan av trygghet. Park och gata arbetar dagligen med frågor rörande belysning både i investeringsprojekt men även reinvestering i befintlig belysningsanläggning.
Fortsätta att stärka och utveckla det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i stadens bostadsområden.	KF	Pågår	Genom förbättrad och även ibland utökad belysning i samband med ombyggnation av gator och parker. Men även genom reinvestering i gatubelysningsnätet.

* KF= Utvecklingsuppdrag från kommunfullmäktige, PN= Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Resultat- och balansräkningar för Avfalls- och VA- verksamheterna

**Tekniska nämnden
Örebro kommun**

AVFALLSVERKSAMHET					
				Bokslut	Bokslut
			Not	2018	2018
Verksamhetens intäkter		1		149 574	138 119
Verksamhetens kostnader		2		-146 800	-142 833
Avskrivningar				-3 874	-4 743
Verksamhetens nettokostnader				-1 100	-9 457
Finansiella intäkter		3		131	77
Finansiella kostnader		4		-51	-49
Resultat före extraordinära poster				-1 020	-9 429
Årets resultat				-1 020	-9 429

BALANSRÄKNING 2019 (tkr)				
AVFALLSVERKSAMHET				
			Bokslut	Bokslut
TILLGÅNGAR	Not		2019	2018
Anläggningstillgångar				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	5		55 713	53 455
Pågående ny- till- och ombyggnad	6		0	145
Maskiner och inventarier	7		1 705	2 012
Summa anläggningstillgångar			57 418	55 612
Omsättningstillgångar				
Kundfordringar			16 873	17 463
Övriga kortfristiga fordringar			1 387	957
Likvidkonto	8		71 187	76 995
Summa omsättningstillgångar			89 447	95 415
SUMMA TILLGÅNGAR			146 865	151 027
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget Kapital				
Balanserat resultat			90 898	100 327
Årets resultat			-1 020	-9 429
Summa eget kapital			89 878	90 898
Avsättningar				
Återställning av deponi	9		45 067	45 939
Långfristiga skulder				
Anläggningslån	10		0	0
Summa långfristiga skulder			0	0
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder			5 829	7 341
Avfallsskatt			378	1 584
Semesterlöneskuld			2 197	2 126
Övriga skulder			3 516	3 139
Summa kortfristiga skulder			11 920	14 190
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL			146 865	151 027

FINANSIERINGSANALYS 2019 (tkr)			
AVFALLSVERKSAMHET			
Finansieringsanalysen visar kassaflödet från löpande verksamhet, investeringsverksamhet samt finansieringsverksamhet. Kassaflödet från dessa sektorer utmynnar i förändring av likvida medel.			
		Bokslut	Bokslut
		2019	2018
Löpande verksamhet			
Årets resultat		-1 020	-9 429
Justering för ej likviditetspåverkande poster			
-av- och nedskrivningar		3 874	4 743
Justering för ej likviditetspåverkande poster		0	0
-gjorda avsättningar		-872	-3 977
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		1 982	-8 663
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar		160	182
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder		-2 270	-432
Kassaflöde löpande verksamhet		-128	-8 913
Investeringsverksamhet			
Investering i materiella anläggningstillgångar		-5 681	-4 468
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde investeringsverksamhet		-5 681	-4 468
Finansieringsverksamhet			
Nyupptagna lån		0	0
Amortering av skuld		0	0
Kassaflöde finansieringsverksamhet		0	0
Årets kassaflöde		-5 809	-13 381
Likvida medel vid årets början		76 996	90 377
Likvida medel vid årets slut		71 187	76 996
Finansiella nyckeltal			
Likviditet		7,50	6,72
Soliditet		61%	60%
Skuldsättningsgrad		39%	37%

NOTER 2019 (tkr)					
AVFALLSVERKSAMHET					
				Bokslut	Bokslut
				2019	2018
Not 1	Verksamhetens intäkter				
	Brukningsavgifter kommunexterna			67 169	65 460
	Brukningsavgifter kommunbolagen			22 424	22 476
	Brukningsavgifter kommuninterna			4 229	4 181
	Övriga intäkter kommunexterna			51 707	42 502
	Övriga intäkter kommunbolagen			615	719
	Övriga intäkter kommuninterna			3 430	2 781
	Summa			149 574	138 119
Not 2	Verksamhetens kostnader				
	kommunexterna			-101 540	-101 344
	kommunbolagen			-2 301	-13
	kommuninterna			-42 959	-41 476
	Summa			-146 800	-142 833
Not 3	Finansiella intäkter				
	räntor på kundfordringar			79	77
	ränta på överlikviditet			52	0
				131	77
Not 4	Finansiella kostnader				
	Ränta kapitalkostnad			0	0
	övriga finansiella kostnader			-51	-49
				-51	-49
Not 5	Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Ingående värde			53 455	52 932
	Nettoinvesteringar			6 002	4 378
	Korrigeringar, strykningar			0	0
	Utrangering			-176	0
	Avskrivningar			-3 568	-3 855
	Utgående värde			55 713	53 455

					Delår 2	Bokslut
					2019	2018
Not 6	Pågående ny- till och ombyggnader					
	Ingående värde				145	54
	Drifftagning				-252	-54
	Nya pågående, ej avslutade, investeringar				2 259	145
	Utgående värde				2 152	145
Not 7	Maskiner och inventarier					
	Ingående värde				2 012	2 900
	Korrigerig ingående värde				0	0
	Nettoinvesteringar				0	0
	Flyttning				0	0
	Utrangering				0	0
	Avskrivningar				-206	-888
	Utgående värde				1 806	2 012
Not 8	Likvidkonto					
	Beloppet avser Avfallsverksamhetens interna fordran på balansdagen (avräkningsfordran)					
Not 9	Avsatt för återställande av deponi					
	Ingående balans				45 939	49 916
	Årets avsättning				0	0
	Uttag				-795	-3 977
	Outnyttjade belopp som återförts				0	0
	Förändring av nuvärdet				0	0
	Totalt avsatt till deponi				45 144	45 939
	För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan om att få fortsätta att deponera till 2025 på nuvarande deponi beviljad av miljödomstolen 071206.					
	Slutlig justering av fonden gjordes i samband med bokslut då avstämning med kalkyl och faktiskt utfall genomförts.					
Not 10	Anläggningslån					
	Ingående skuld				0	0
	Amortering				0	0
	Utgående skuld				0	0

RESULTATRÄKNING 2019 (tkr)				
VA-VERKSAMHET				
			Bokslut	Bokslut
		Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter		1	200 713	190 794
Förändring av kortfristig skuld till VA-abonnenterna			0	5 758
Verksamhetens kostnader		2	-159 473	-152 218
Avskrivningar		3	-33 616	-30 322
Verksamhetens nettokostnader			7 624	14 012
Finansiella intäkter		4	77	56
Finansiella kostnader		5	-20 037	-21 780
Resultat före extraordinära poster			-12 336	-7 712
Årets resultat			-12 336	-7 712

BALANSRÄKNING 2019 (tkr)				
VA-VERKSAMHET				
		Not	Bokslut	Bokslut
TILLGÅNGAR			2019	2018
Anläggningstillgångar				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		6	1 041 360	955 621
Pågående ny-, till- och ombyggnad		7	363 930	285 714
Maskiner och inventarier		8	3 908	4 279
Summa anläggningstillgångar			1 409 198	1 245 614
Omsättningstillgångar				
Kundfordringar			30 700	24 027
Övriga kortfristiga fordringar			7 384	6 619
Likvidkonto		9	-297 393	-138 755
Summa omsättningstillgångar			-259 309	-108 109
SUMMA TILLGÅNGAR			1 149 889	1 137 505
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget Kapital				
Balanserat resultat			-7 712	0
Korrigerig IB			48	0
Årets resultat			-12 336	-7 712
Summa eget kapital			-20 000	-7 712
Långfristiga skulder				
Anläggningslån		10	746 379	765 097
Periodiserade anläggningsavg			381 741	339 292
Investeringsbidrag			0	1 664
Summa långfristiga skulder			1 128 120	1 106 053
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder			38 914	35 916
Semesterlöneskuld			3 313	3 346
Skuld till abonnenter		11	0	0
Övriga skulder			-458	-98
Summa kortfristiga skulder			41 769	39 164
SUMMA SKULDER			1 149 889	1 137 505

FINANSIERINGSANALYS 2019 (tkr)			
VA-VERKSAMHET			
Finansieringsanalysen visar kassaflödet från löpande verksamhet, investeringsverksamhet samt finansieringsverksamhet. Kassaflödet från dessa sektorer utmynnar i förändring av likvida medel.			
		Bokslut	Bokslut
		2019	2018
Löpande verksamhet			
Årets resultat		-12 336	-7 712
Justering för ej likviditetspåverkande poster			
-av- och nedskrivningar		33 616	30 322
-Upplösning av investeringsbidrag		1 664	-38
-gjorda avsättningar		6 746	6 657
Justering för ianspråktaga avsättningar		-18 588	-18 433
Justering för ej likviditetspåverkande poster		172	116
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>11 274</i>	<i>10 912</i>
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar		-7 438	0
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder		2 605	0
Kassaflöde löpande verksamhet		6 441	10 912
Investeringsverksamhet			
Investering i materiella anläggningstillgångar		-201 529	-226 114
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		2 763	0
Investeringsbidrag		0	24 434
Kassaflöde investeringsverksamhet		-198 766	-201 680
Finansieringsverksamhet			
Nyupptagna lån		0	130 000
Amortering av skuld		-18 718	-18 282
Ökning av periodiserade anslutningsavgifter		54 291	36 246
Kassaflöde finansieringsverksamhet		35 573	147 964
Årets kassaflöde		-156 752	-42 804
Likvida medel vid årets början		-140 641	-97 837
Likvida medel vid årets slut		-297 393	-140 641

NOTER 2019(tkr)			
VA-VERKSAMHET			
Belopp tkr			
		Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 1	Vksamhetens intäkter		
	Brukningssavgifter kommunexterna	119 274	112 888
	Brukningssavgifter kommunbolagen	41 201	39 982
	Brukningssavgifter kommuninterna	2 241	2 194
	Övriga intäkter kommunexterna	6 682	7 360
	Övriga intäkter kommunbolagen	874	327
	Övriga intäkter kommuninterna	11 853	9 610
	*lanspråkstagande anslutningsavgifter	10 828	9 742
	*Ränta exploateringsinvestering	7 760	8 691
	Summa	200 713	190 794
	*Fr o m 2002 periodiseras anläggningsavgifterna för exploatering. Anläggningsavgifter togs till och med 2006 succesivt i anspråk med 1/33 årligen. Från och med 2007 tas de i anspråk med 1/50 årligen under den beräknade brukningstiden. En retroaktiv beräkning från 1996 har skett. Återstående del som periodiserats tillföres årligen ränta med en räntesats motsvarande kommunens internränta. Influtna anläggningsavgifter ianspråkta även för att täcka räntekostnader för investeringar i exploateringsområden. Utgående skuld 2019-12-31 uppgår till 381 741 tkr inklusive ränta.		
Not 2	Vksamhetens kostnader		
	kommunexterna	-106 202	-102 413
	kommunbolagen	-2 657	-948
	kommuninterna	-50 614	-48 857
		-159 473	-152 218
Not 3	Avskrivningar		
	Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden.		
	Följande avskrivningstider tillämpas:	År	År
	Vatten- och avloppsledning	50	50
	VA-anläggningar, t ex vatten- och reningsverk	25	25
	Maskiner och inventarier	5-10	5-10
	Årets avskrivningar fördelas på:		
	Vatten- och avloppsledning	-12 221	-12 013
	VA-anläggningar, t ex vatten- och reningsverk	-20 518	-16 976
	Maskiner och inventarier	-877	-1 333
		-33 616	-30 322
	<i>Avskrivningar framgår av Not 6,7,8</i>		

					Bokslut	Bokslut
					2019	2018
Not 4	Finansiella intäkter					
	räntor på kundfordringar				77	56
	ränta på överlikviditet				0	0
					77	56
Not 5	Finansiella kostnader					
	*Ränta influtna anslutningsavgifter				-6 746	-6 657
	Ränta kapitalkostnad				-13 258	-15 102
	Övriga finansiella kostnader				-33	-21
					-20 037	-21 780
Not 6	Mark, byggnader och tekniska anläggningar					
	Ingående värde				955 621	900 770
	Nettoinvesteringar				121 351	85 233
	Korrigeringar, strykningar				216	-1 186
	Flyttningar				3 529	0
	Utrangering				-6 402	0
	Avskrivningar				-32 955	-29 196
	Utgående värde				1 041 360	955 621
Not 7	Pågående ny-, till- och ombyggnader					
	Ingående värde				285 714	168 189
	Drifttagning				-120 553	-85 431
	Flyttningar/Nedskrivning				3	1 277
	Nya pågående, ej avslutade, investeringar				198 766	201 679
	Utgående värde				363 930	285 714
Not 8	Maskiner och inventarier					
	Ingående värde				4 279	5 413
	Nettoinvesteringar				506	199
	Flyttning				0	0
	Utrangering				0	0
	Avskrivningar				-877	-1 333
	Utgående värde				3 908	4 279

						Bokslut	Bokslut
Not 9	Likvidkonto					2019	2018
	Beloppet avser Va-verksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.						
Not 10	Anläggningslån						
	Ingående skuld					765 097	653 379
	Nytt lån					0	130 000
	Amortering					-18 718	-18 282
	Utgående skuld					746 379	765 097
	Skuld till abonnenter						
Not 11	VA-verksamheten har från 2012 ändrat redovisningsprincip.						
	Enligt denna ska årets överskott, bokföras som skuld till va-abonenterna och betalas tillbaka inom tre år.						
	Skulden regleras via taxeavgifter, dvs man gör ett underskott.						
	Ingående värde					0	5 758
	Årets förändring					0	-5 758
	Utgående värde					0	0